

Univerzitet u Zenici
Filozofski fakultet
u Zenici

The University of Zenica
Faculty of Philosophy
Zenica

**ELABORAT O DRUŠTVENO-EKONOMSKOJ OPRAVDANOSTI
POKRETANJA II (DRUGOG) CIKLUSA STUDIJA NA
ODSJEKU ZA KULTURALNE STUDIJE**

Zenica, januar, 2018. godine

SADRŽAJ:

OPĆE INFORMACIJE	4
UVOD	4
OPĆI DIO	6
PREDMETNO-PLANSKA STRUKTURA	9
PRVA GODINA STUDIJA	10
I SEMESTAR - ZAJEDNIČKI	10
II SEMESTAR - KULTUROLOGIJA I KULTURNA BAŠTINA	11
II SEMESTAR - KULTURALNI I MEDIJSKI MENADŽMENT	12
II SEMESTAR - KULTUROLOGIJA I KULTURNI TURIZAM	13
PROGRAMSKA STRUKTURA	14
METODOLOGIJA NAUČNO-ISTRAŽIVAČKOG RADA	15
KULTURALNE TEORIJE	17
KULTURNA BAŠTINA	19
KULTURA SJEĆANJA	21
TEORIJE MEDIJA	23
ISTRAŽIVANJE I IDENTIFIKACIJA KULTURNE BAŠTINE	25
ZAŠTITA KULTURNE BAŠTINE	27
MENADŽMENT KULTURNE BAŠTINE	29
NEMATERIJALNA KULTURNA BAŠTINA	31
POVIJEST OKOLIŠA I ZAŠTITA PRIRODNE KULTURNE BAŠTINE	33
MEDIJSKI MENADŽMENT I KULTURA	35
STRATEŠKO PLANIRANJE U KULTURI I MEDIJIMA	37
SISTEM KOMUNICIRANJA U KULTURI I MEDIJIMA	39
UPRAVLJANJE DOGAĐAJIMA U KULTURI I KREATIVNIM INDUSTRIJAMA	41
EVROPSKE KULTURNE POLITIKE I POLITIKE IDENTITETA	43
KULTURNI TURIZAM	45
MARKETING U KULTURNOM TURIZMU	47
MENADŽMENT U KULTURNOM TURIZMU	49
KULTURNO-TURISTIČKI POTENCIJALI BIH	51
KULTURNA BAŠTINA I KULTURNI TURIZAM	53
FINANSIJSKI PLAN	55

OPĆE INFORMACIJE	
Naziv studijskog programa	Kulturalni studiji
Nivo studijskog programa	II ciklus - postdiplomski studij
Akademski/ naučni/ stručni naziv po završetku studija	Magistar kulturologije - smjer kulturna baština Magistar kulturologije - smjer kulturalni i medijski menadžment Magistar kulturologije - smjer kulturni turizam
UVOD	
Razlozi za pokretanje studija	<p>S obzirom na činjenicu da bosanskohercegovačka društvena zajednica pripada prostoru savremenih evropskih i globalnih tokova života i rada, poslovanja i društvenog djelovanja, neophodno je činiti i značajne promjene u načinu obrazovanja novih kadrova, težiti ka fleksibilnijim studijskim formama, kako za tzv. klasične pozive, čije je postojanje na tržištu već determinirano i uspostavljeno, tako i za nove stručne i profesionalne profile. Pokretanjem II ciklusa Kulturalnih studija bile bi otvorene mogućnosti studiranja i stjecanja šire palete uskostručnih akademskih i profesionalnih zvanja, koja će morati odgovoriti različitim i sve specifičnijim zahtjevima i potrebama društva. Stručnjaci te vrste bi na taj način mogli raditi kao nastavnici i predavači u institucijama školskog sistema; u medijskim, produkcijskim i izdavačkim kućama; u ustanovama kulture na rukovodećim, upravljačkim i izvršnim radnim mjestima - u pozorišnoj, muzejskoj, bibliotekarskoj, arhivskoj, galerijskoj i drugim srodnim djelatnostima; u kompleksnim poslovima turizma i kulturnog turizma; na različitim razinama upravne vlasti u segmentu poslova kulture i kulturnih politika, itd.</p> <p>Budući da je na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Zenici već utemeljen I ciklus Kulturalnih studija, zakonska je obaveza i prirodan slijed da se studentima omoguću nastavak studija na II ciklusu, ali i da se završenicima I ciklusa studija na srodnim studijskim usmjerenjima ostavi mogućnost nastavka studiranja na Kulturalnim studijima.</p>
Procjena svrsishodnosti s obzirom na potrebe tržišta rada u javnom i privatnom sektoru	<p>Evidentna je potreba profesionalnog angažmana i zapošljavanja stručnjaka i profesionalaca u različitim oblastima kulturoloških profesija i stručnih zvanja u interdisciplinarnom društveno-humanističkom području kulture, umjetnosti i medija (historičari kulture, teoretičari kulture, komunikolozi, menadžeri u kulturi, stručnjaci iz oblasti zaštite kulturno-historijskog naslijeđa, kulturnog turizma, odnosa sa javnošću, medijske kulture, kreativnih industrija, organizacije događaja u kulturi i umjetnosti, izdavaštva, bibliotekarstva, arhivistike, muzeologije, muzičkih i vizualnih umjetnosti i scenske kulture), kao i u različitim sektorima lokalne i šire zajednice (tijela administrativne uprave na različitim razinama vlasti - stručne službe lokalnih zajednica, ministarstva i druga stručna tijela za poslove kulture, obrazovanja, nauke i istraživanja, turizma, zaštite naslijeđa, informisanja i mladih; nevladin sektor; privatni sektor; medijske, izdavačke i produkcijske kuće; javne i privatne ustanove kulture - muzeji, biblioteke, galerije, pozorišta, arhivi i centri za kulturu; umjetničke organizacije).</p>
Usklađenost s misijom i strategijom OJ/Univerziteta	<p>Šire postavljenu studiju kulture, kao interdisciplinarno društveno-humanističko akademsko područje, ubrajaju se među temeljne studijske programe, osobito na javnim univerzitetima koji razvijaju humanističke, društvene, društveno-humanističke, pedagoške i edukacijsko-naučne i stručne discipline. Kulturalni studij istovremeno svjedoče o kulturnom i društvenom identitetu i integritetu Bosne i Hercegovine. Stoga je u interesu Univerziteta da unutar svojih organizacionih jedinica ima i Kulturalne studije, osobito na način da kurikularno obuhvataju široko društveno-humanističko akademsko područje.</p>
Uporedivost studijskog programa s programima drugih visokoškolskih	<p>Kulturalni studiji na Univerzitetu u Zenici su jedini studijski program te vrste u bosanskohercegovačkom akademskom prostoru. Program studija je</p>

ustanova u BiH i šire	usklađen sa programskim studijima slične forme i organizacije na univerzitetima u zemljama regiona (Odsjek za kulturologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, Odjel za kulturologiju Sveučilišta "Josipa J. Strossmayera" u Osijeku), uz insistiranje na vlastitim posebnostima i specifičnostima u cilju veće prepoznatljivosti i akademske konkurentnosti. Studenti imaju mogućnost studijskih boravaka, te slušanja i polaganja predmeta na univerzitetima sa kojima Univerzitet u Zenici ima potpisane protokole o saradnji, a na kojima postoje studijska usmjerenja kulture, historije, komunikologije, umjetnosti i drugih srodnih studijskih društveno-humanističkih usmjerenja.
Povezanost s lokalnom zajednicom (privreda, javne institucije)	Odsjek je profesionalno povezan sa institucijama u oblasti kulture (muzeji, biblioteke, pozorišta, arhivi, centri za kulturu, galerije, nevladine organizacije u kulturi), medijskim, izdavačkim i produkcijskim kućama, te institucijama obrazovnog sistema (osnovne i srednje škole, univerziteti i naučni instituti). U ovim organizacijama studenti imaju mogućnost praktičnog rada, te praćenja predavanja stručnjaka iz različitih oblasti kulturalnih i srodnih studija. Na ovaj način, studenti imaju mogućnost i upoznavanja različitih sektora lokalne zajednice u kojima mogu naći zaposlenje nakon završenog studija.

OPĆI DIO	
Naučno-stručno područje studijskog programa	Društvene, humanističke nauke, umjetničko područje, interdisciplinarne društvene nauke, interdisciplinarne humanističke nauke, interdisciplinarno umjetničko područje.
Dodiplomski studij s kojeg je moguć napis na predloženi studij	<ul style="list-style-type: none"> Završeni Kulturalni studiji - I ciklus (diplomirani kulturolog - četverogodišnji studij, 240 ECTS bodova) sa prosjekom ocjena na I ciklusu studija najmanje 8; Završen drugi srodni studij iz područja društvenih ili humanističkih nauka, odnosno umjetničkog područja (četverogodišnji studij, 240 ECTS bodova) sa prosjekom ocjena na I ciklusu studija najmanje 8. Kandidati mogu upisati magistarski studij i sa prosjekom ocjena manjim od 8 - ukoliko dostave preporuku dva nastavnika iz užeg područja I ciklusa studija koji će dati pozitivnu ocjenu o sposobnosti kandidata za nastavak studija. Za sve kandidate obavezno je poznavanje jednog stranog jezika.
Zadaci studija	<p>Zadaci studija su:</p> <ul style="list-style-type: none"> stjecanje znanja i vještina za analizu kulturoloških i društvenih fenomena, te pojava u domenu medijske kulture prepoznavanje značaja kulture kao elementa identiteta svakog društva sposobnosti kritičke analize kulture stjecanje znanja i razvoj kompetencija potrebnih za kreiranje kulturne industrije, stručnog rada u ustanovama i organizacijama kulture, te promocija i valorizacija kulturnih vrijednosti kao komponenti ekonomskog razvoja obrazovati diplomirane kulturologe prema standardima ECTS sistema i Bolonjske deklaracije primijeniti principe integralnog odgoja i obrazovanja, za šta je nužno prožimanje informativnih i formativnih sastavnica studija primjenom ECTS sistema osigurati prohodnost studenata obrazovati, dugoročno gledano, vlastiti naučno-istraživački kadar ovakvim konceptom studija osigurati lakše uključivanje Univerziteta u Zenici i Zeničko-dobojskog kantona u brojne promjene i transformacije u društvu upoznavanje teorija o kulturi i historiji kulture pozicioniranje kulture i kulturnih vrijednosti kao bitnih elemenata ekonomskog i socijalnog razvoja usvajanje teorijskih znanja i praktičnih vještina u vezi sa promocijom kulture i njenih elemenata razvijanje kompetencija za realizaciju naučnih i stručnih istraživanja u oblasti kulture, te za pisanje i realizaciju domaćih i međunarodnih projekata u vezi sa problemima kulturne industrije, zaštite i afirmacije kulturne baštine prepoznavanje formalnog, neformalnog i informalnog obrazovanja
Ishodi učenja	<p>Završetkom studija studenti stiču kompetencije:</p> <ul style="list-style-type: none"> za rad na poslovima u kulturnom menadžmentu i marketingu (pozorišta, arhivi, muzeji, biblioteke, obrazovne institucije, festivalske uprave) za rad na poslovima u medijskom menadžmentu i marketingu za poslove u izdavaštvu i medijima (TV, film, e-izdavaštvo, novinarstvo, urednički poslovi, strateško planiranje) za angažman u kulturnom menadžmentu i marketingu, kao i kongresnom turizmu za poslove u tijelima državne, entitetske, kantonalne i lokalne uprave nadležnim za kulturu, u međunarodnim tijelima i organizacijama, u nevladinom sektoru, u privatnim i javnim ustanovama kulture

	<ul style="list-style-type: none"> • za rad u organizaciji kulturnih manifestacija poput koncerata, izložbi, festivala, tribina i uopće kulturnih zbivanja • kompetencije i vještine u području medijske kulture i to posebno u poslovima za odnose s javnošću u najširem smislu, raznorodnim medijima • za stručno vrednovanje estetskih i općekulturnih dosega kulturne i umjetničke produkcije (pisanje recenzija, prikaza i slično) • posebne kompetencije zasnivaju se na stjecanju praktičnih vještina saradnjom i izravnim susretom s profesionalcima i medijskim praksama (televizijskim, radijskim, novinskim, blogovskim, marketinškim) • sposobnost kreiranja strategije kulturne politike (u javnom i nevladinom sektoru), razvojne planove kreativne industrije u različitim ustanovama i institucijama kulture • sposobnost modeliranja događaja iz kulture (koristeći tradicionalne i nove masovne medije) i promovisanja komponente kulturalnih identiteta u okviru koncepta modernog kulturnog turizma
Mogućnost zaposlenja (popis mogućih poslodavaca) i mišljenje organizacija vezanih za tržište rada o primjerenosti predviđenih ishoda učenja	<p>Studenti na osnovu stečenih znanja, vještina i sposobnosti mogu biti zaposleni u veoma širokom društvenom području gdje su potrebne vještine i znanja iz oblasti kulturalnih studija i društveno-humanističkih nauka. Kulturolozi će biti osposobljeni za rad u različitim područjima kulturnih aktivnosti, za kreiranje kulturnih sadržaja printanih i elektronskih medija, kao i za rad u izdavačkim kućama i kulturnim organizacijama. Magistranti će ovladati menadžerskim i marketinškim vještinama u oblasti kulture, čime će se osposobiti za upravljanje profesionalnim pozorištima, bibliotekama, arhivima, domovima kulture, muzejima, te steći sposobnosti organizacije pozorišnih, književnih, muzičkih i kulturno-umjetničkih festivala. Društvene oblasti u kojima će diplomirani kulturolozi moći naći zaposlenje su: kulturni turizam, kulturne industrije, ustanove kulture, javni i privatni sektor, nevladine organizacije i mediji.</p>
Mogućnost nastavka studija	<p>III ciklus studija (doktorski studij) će u narednom periodu biti organiziran na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Zenici. Studenti imaju mogućnost nastavka kompatibilnih studija na univerzitetima u Bosni i Hercegovini i inostranstvu.</p>
OPIS STUDIJSKOG PROGRAMA	
Struktura studija (broj semestara, veličina grupa za predavanja i vježbe/seminare)	<p>Magistarski studijski program Kulturalni studiji drugi je ciklus obrazovanja, koji nakon završenog I ciklusa, diplomiranim kulturolozima omogućava nastavak studija. Magistarski studijski program Kulturalni studiji izvodi se prema jedinstvenom interdisciplinarnom modelu utemeljenom na tri studijska usmjerenja na kojima se studenti uže profiliraju kao stručnjaci u sektoru kulture.</p> <p>Interdisciplinarni Kulturalni studiji izvodi se tokom dva semestra odnosno jedne akademske godine. Smjerovi (1) <i>Kulturologija i kulturna baština</i>, (2) <i>Kulturni i medijski menadžment</i> i (3) <i>Kulturologija i kulturni turizam</i> čine tri zasebne cjeline i istodobno su povezani zajedničkom konceptualnom osnovom. Nastava u prvom semestru je zajednička za sva tri smjera i obuhvata iste nastavne predmete. U drugom semestru svaki od smjerova <i>Kulturologija i kulturna baština</i>, <i>Kulturni i medijski menadžment</i> i <i>Kulturologija i kulturni turizam</i> obuhvata različite nastavne predmete.</p> <p>Nastava u 2. semestru II ciklusa studija na sva tri studijska usmjerenja sadrži samostalni istraživački rad studenata i individualne mentorske konsultacije u svrhu izrade magistarskog rada. Stručno usavršavanje osigurava i savremeni pristup praktičnoj nastavi, koja se realizira u različitim kulturnim institucijama, umjetničkim organizacijama, medijskim kućama i bibliotekama na području Zeničko-dobojskog kantona i Bosne i Hercegovine.</p>

	<p>Zajednički model interdisciplinarnih <i>Kulturalnih studija</i> sadrži niz općih kolegija koji obrazuju studente na teorijskoj razini i omogućavaju proučavanje različitih naučnih polja i naučnih grana u okviru društvenih i humanističkih nauka, te umjetnosti: historije, ekonomije, prava, kulturalnog menadžmenta, javne i medijske kulture, kulturnih politika, kulturne baštine, kulturnog turizma, informacijskih nauka, te umjetnosti.</p> <p>Obavezne radionice predstavljaju neposredno povezivanje teorijskih spoznaja s praktičnom primjenom u struci uz asistenciju visoko profesionalnih stručnjaka iz područja kulture s naglaskom na kulturalni menadžment, medijsku kulturu ili bibliotekarstvo. Praktični i istraživački dio nastave i aktivnosti u okviru obaveznih radionica podrazumijeva novi pristup izvođenja nastave izvan učionice primjenom teorije u praksi.</p>
Uvjeti upisa na studij	<p>Magistarski <i>Kulturalni studiji</i> mogu upisati kandidati koji su završili Odsjek za kulturalne studije na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Zenici, odnosno na nekom drugom fakultetu u BiH ili izvan zemlje uz uslov da je obavljena nostrifikacija univerzitetske diplome, te kandidati koji su završili četverogodišnji studij sa 240 ECTS bodova studij na srodnom humanističkom, društvenom i umjetničkom području; sa općim prosjekom ocjena na I ciklusu studija najmanje 8. Također, kandidati mogu upisati magistarski studij i sa prosjekom ocjena manjim od 8 - ukoliko dostave preporuku dva nastavnika iz užeg područja I ciklusa studija koji će dati pozitivnu ocjenu o sposobnosti kandidata za nastavak studija.</p> <p>Za sve kandidate obavezno je poznavanje jednog stranog jezika.</p>
Uvjeti upisa u sljedeći semestar	Odslušan i ovjeren prethodni semestar
Minimalni broj ECTS bodova potreban za završetak studija	60 ECTS bodova
Završetak studija:	
Način završetka studija	Završni magistarski rad
Uvjeti za odbranu magistarskog rada	Ispunjene sve ispitne obaveze
Postupak odbrane magistarskog rada	Rad se brani pred komisijom

PREDMETNO-PLANSKA STRUKTURA

PRVA GODINA STUDIJA

I SEMESTAR STUDIJA DRUGOG CIKLUSA - ZAJEDNIČKI

		UNIVERZITET U ZENICI FILOZOFSKI FAKULTET						
NASTAVNI PLAN STUDIJSKOG PROGRAMA ODSJEKA ZA KULTURALNE STUDIJE								
<i>Šifra predmeta</i>	<i>R.br.</i>	NAZIV PREDMETA	1. semestar (zimski)				NASTAVNIK	SARADNIK
			P	V	LV	ECT(A)S		
	1.	Metodologija naučno-istraživačkog rada	2	2		6		
	2.	Kulturalne teorije	2	2		6		
	3.	Kulturna baština	2	2		6		
	4.	Kultura sjećanja	2	2		6		
	5.	Teorija medija	2	2		6		
		Broj sati u sedmici P/V/LV	10	10				
		Ukupan broj sati u sedmici	20					
		Ukupan broj kreditnih bodova				30		

II SEMESTAR STUDIJA DRUGOG CIKLUSA – studijsko usmjerenje: KULTUROLOGIJA I KULTURNA BAŠTINA

		UNIVERZITET U ZENICI FILOZOFSKI FAKULTET						
NASTAVNI PLAN STUDIJSKOG PROGRAMA ODSJEKA ZA KULTURALNE STUDIJE - II ciklus studija								
Šifra predmeta	R.br.	NAZIV PREDMETA	2. semestar (ljetni)				NASTAVNIK	SARADNIK
			P	V	LV	ECT(A)S		
	1.	Istraživanje i identifikacija kulturne baštine	2	2		4		
	2.	Zaštita kulturne baštine	2	2		4		
	3.	Menadžment kulturne baštine	2	2		4		
	4.	Nematerijalna kulturna baština	2	2		4		
	5.	Povijest okoliša i zaštita prirodne kulturne baštine	2	2		4		
	6.	Magistarski rad				10		
		Broj sati u sedmici P/V/LV	10	10				
		Ukupan broj sati u sedmici	20					
		Ukupan broj kreditnih bodova				30		

II SEMESTAR STUDIJA DRUGOG CIKLUSA – studijsko usmjerenje: KULTURALNI I MEDIJSKI MENADŽMENT

		UNIVERZITET U ZENICI FILOZOFSKI FAKULTET						
NASTAVNI PLAN STUDIJSKOG PROGRAMA ODSJEKA ZA KULTURALNE STUDIJE - II ciklus studija								
Šifra predmeta	R.br.	NAZIV PREDMETA	2. semestar (ljetni)				NASTAVNIK	SARADNIK
			P	V	LV	ECT(A)S		
	1.	Medijski menadžment i kultura	2	2		4		
	2.	Strateško planiranje u kulturi i medijima	2	2		4		
	3.	Sistem komuniciranja u kulturi i medijima	2	2		4		
	4.	Upravljanje događajima u kulturi i kreativnim industrijama	2	2		4		
	5.	Evropske kulturne politike i politike identiteta	2	2		4		
	6.	Magistarski rad				10		
		Broj sati u sedmici P/V/LV	10	10				
		Ukupan broj sati u sedmici	20					
		Ukupan broj kreditnih bodova				30		

II SEMESTAR STUDIJA DRUGOG CIKLUSA– studijsko usmjerenje: KULTUROLOGIJA I KULTURNI TURIZAM

		UNIVERZITET U ZENICI FILOZOFSKI FAKULTET						
NASTAVNI PLAN STUDIJSKOG PROGRAMA ODSJEKA ZA KULTURALNE STUDIJE – II ciklus studija								
Šifra predmeta	R.br.	NAZIV PREDMETA	2. semestar (ljetni)				NASTAVNIK	SARADNIK
			P	V	LV	ECT(A)S		
	1.	Kulturni turizam	2	2		4		
	2.	Marketing u kulturnom turizmu	2	2		4		
	3.	Menadžment u kulturnom turizmu	2	2		4		
	4.	Kulturno-turistički potencijali u BiH	2	2		4		
	5.	Kulturna baština i kulturni turizam	2	2		4		
	6.	Magistarski rad				10		
		Broj sati u sedmici P/V/LV	10	10				
		Ukupan broj sati u sedmici	20					
		Ukupan broj kreditnih bodova				30		

PROGRAMSKA STRUKTURA

UNIVERZITET U ZENICI
FILOZOFSKI FAKULTET
Odsjek za kulturalne studije - II ciklus

Naziv predmeta: METODOLOGIJA NAUČNO-ISTRAŽIVAČKOG RADA

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
I	Redovni	2	2	6	

Nastavnik: E-mail:	Saradnik: E-mail:
-------------------------------------	------------------------------------

Predmeti koji su preduvjet za polaganje

Cilj predmeta	<p>Opći cilj ovog nastavnog predmeta je upoznati studentice i studente sa znanstvenim pristupom u istraživanju različitih fenomena kulture, kulturalnih studija i umjetnosti, kao i sa konkretnim metodama naučnoistraživačkog rada u domenu društveno-humanističkog znanstvenog područja.</p> <p>Ciljevi predmeta sadržani su i u upoznavanju studentica i studenata sa dostignućima suvremene znanstvene misli u širokom interdisciplinarnom području kulturalnih studija i komunikologije, da ukaže na značaj znanstveno-istraživačkog, analitičkog, interpretativnog i konceptualnog pristupa u rješavanju teorijskih i praktičnih nedoumica i problema u suvremenim procesima u oblasti kulturalnih studija. Partikularni ciljevi nastavnog predmeta sadržani su u savladavanju osnovnih i složenijih znanja iz metodologije naučno-istraživačkog rada u društvenim, humanističkim i društveno-humanističkim znanostima, specifično u interdisciplinarnoj oblasti kulturalnih studija i komunikologije.</p>
----------------------	--

Kompetencije (Ishodi učenja)	<p>Studenti su osposobljeni razviti plan i program sopstvenog naučnoistraživačkog projekta; polazeći od uočenog znanstvenog problema, mogu odrediti predmet i ciljeve, postaviti set hipoteza i glavno istraživačko pitanje, te izabrati odgovarajuće metode teorijskog i empirijskog istraživanja. Za odabrane metode biće u stanju odrediti adekvatni uzorak i napraviti odgovarajuće instrumente istraživanja. Preko ovog nastavnog predmeta studenti trebaju ovladati vještinama akademskog pisanja (apstrakt za konferencije, tekstovi za časopise i dr.). Također, studentice i studenti trebaju biti u stanju na naučno utemeljen, analitički, kritičko-operativni i inovativni način promišljati probleme kulturalnih studija, što uključuje kulturalne teorije, kulturne politike, suvremenu kulturnu produkciju, kreativne industrije, kulturni turizam.</p> <p>Studentice i studenti bi nakon završenih predviđenih obaveza na ovom nastavnom predmetu trebali biti osposobljeni za teorijsko analitičko promišljanje, samostalni naučnoistraživački i praktični rad u kompleksnim procesima upravljanja u kulturi, umjetničko-medijskoj produkciji i kreativnim industrijama, te u proučavanje svih oblika kroz koje se ostvaruje kulturna i umjetnička te praksa kreativnih industrija. Tokom rada na ovom predmetu studenti trebaju: ovladati ključnim naučno-metodološkim teorijama u interdisciplinarnoj oblasti društveno-humanističkih nauka; razviti problemsko, analitičko i kritičko mišljenje, kao i svijest o etičkim pitanjima u oblasti kulturalnih studija; biti senzibilizirani za dijagnosticanje, razumijevanje i redefiniciranje problema i procesa kulturnog razvoja, itd.</p>
-------------------------------------	---

Program predmeta - sadržaj - nastavne teme:

1. Uvodna razmatranja; Pojam nauke i naučnog istraživanja; Ontološke i epistemološke pretpostavke metodologije; Razlike u poimanju nauke; Nauka i umjetnost; Filozofija nauke i posebne nauke; O rastu naučnog znanja;
2. Metodološki pristupi: disciplinarno, multiperspektivističko i interdisciplinarno istraživanje; Naučne teorije i empirijska istraživanja; Logika naučnog otkrića; Određivanje znanstvenog problema i istraživačkog pitanja; Faze istraživanja i istraživačkog procesa; Teorijsko-pojmovno istraživanje i njegovi metodi; Utvrđivanje kategorijalnog aparata; Stvaranje pojmovnog indeksa;
3. Paradigme u nauci: T.S. Kun, K. Popper; Metodologija naučnoistraživačkih programa: P.K. Fajeraent; Prikupljanje građe i literature; Struktura naučnog rada; Osnovne karakteristike izrade i pisanja naučnog rada; Stilske odlike znanstvenog diskursa;
4. Postavljanje hipoteza i izrada idejne skice istraživanja (znanstvenog projekta); Metodi empirijskog istraživanja: anketno istraživanje (anketiranje, intervju, fokus grupe, usmena historija, akciono istraživanje), tekstualna analiza (analiza sadržaja, ikonološka analiza), etnografsko istraživanje (sistematsko promatranje);
5. Metodi empirijskog istraživanja dvofrekvencijski rječnik, socio-kulturološki eksperiment, studije slučaja

- (monografsko istraživanje), biografski metod, metod modeliranja, metodi analize sekundarnih izvora;
6. Izrada instrumenata za različite metode empirijskog istraživanja i uzrokovanje - slučajni, reprezentativni i kvotni uzorak; uzorak za intervju, anketu, analizu sadržaja, ikonološku analizu, sistematsko promatranje...
 7. Obrada podataka i prikupljenje građe - metodi obrade podataka (narativna analiza, metodi klasifikacije, periodizacije, itd.); Tehnička obrada i štampanje rukopisa;
 8. Rekapitulacija I; Semestralni pregled rada i provjera znanja I, istraživačke prezentacije I;
 9. Metodi analize i tumačenja podataka - eksplorativno-deskriptivni metod, komparativni/ uporedni metod, historijski komparativni metod (temporalizacija i medijacija);
 10. Kabinetski metodi istraživanja (*desk research*): normativna analiza, demografska analiza, i sl.;
 11. Statistička analiza i tumačenje podataka, metodi grafičkog iskazivanja podataka;
 12. Izrada završne istraživačke studije - način iskazivanja rezultata istraživanja;
 13. Časopisi i naučne baze podataka - način pisanja za časopis;
 14. Akademske pisanje - od apstrakta do rezimea (*executive summary*);
 15. Rekapitulacija II; provjera znanja II; prezentacija znanstvenog rada: simulacija naučne konferencije i uloga (voditelj sesije, prezenter i diskusant).

Izvođenje nastave:

Predavanja

Vježbe - individualni zadaci i grupni rad (prezentacije, analiza literature, priprema i izrada radova)

Projektni zadatak

Seminar

Semestralne provjere znanja (kolokviji) i rekapitulacija

Provjere znanja i struktura ocjene:

Kolokvij 1 (7. sedmica) i kolokvij 2 (15. sedmica) - 2 x 12%

Radovi manjih formi - projektni prijedlozi i analize - 2 x 3%

Seminarski rad (konsultacije, izrada i odbrana) - 15%

Aktivno učešće u nastavi - debate/diskusije - 5%

Izrada i javna prezentacija - naučno-istraživački projektni elaborad i rad - 20%

Završni pismeni ispit - 10%

Završni usmeni ispit - 20%

Završni ispit se polaže prijedlogom, izradom i odbranom projekta naučno-istraživačkog rada u obimu do 5000 riječi

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Praktičan i teorijski rad	Teoretski ispit	Ukupno	
1	1	2	2	6	

Literatura

Obavezna	1. Djukic Dojcinovic, Vesna: <i>Methodology for Comparative Analysis of Cultural Policies of SEE Countries</i> (2004) <i>Cultural Policy and Art Production</i>, University of Arts in Belgrade, pp. 40-44 2. Dragičević Šešić, Milena: <i>Pledoaje za kvalitativni metod istraživanja u menadžmentu u kulturi</i>, u: <i>Indijsko pozorište – tradicija i aktivizam</i>, CLIO, Beograd, 2013. str. 221 - 234 3. Šušnjić, Đ.: <i>Metodologija</i>, Beograd, 2005. 4. Taylor, Gordon: <i>The student's writing guide for the arts and social sciences</i>, Cambridge, 2007. 5. K. R. Poper: <i>Pretpostavke i pobijanja</i>, Novi Sad, 2002. 6. Kuba, Li i Koking, Džon: <i>Metodologija izrade naučnog teksta</i>, CID, Podgorica 2003. 7. Lakatoš, A. Masgrejv: <i>Kritika i rast saznanja</i>, Beograd, 2003. 8. Mils, Čarls Rajt: <i>Sociološka imaginacija</i>, Plato, Beograd 1998. 9. Peat, J., Elliot, E., Baur L. i Keena, V.: <i>Scientific writing – easy when you know how</i>. BMJ Books, London, 2002. 10. Spasić, Ivana (ur.) <i>Interpretativna sociologija</i>, Zavod za udžbenike, Beograd, 1998. 11. Thompson, Pol: <i>Glas prošlosti, usmena istorija</i>, CLIO, Beograd, 2012. 12. Vujević, M. (1990), <i>Uvođenje u znanstveni rad u području društvenih znanosti</i>, 4. dopunjeno i izmijenjeno izdanje, Informator, Zagreb 13. Šamić, M. (2003), <i>Kako nastaje naučno djelo</i>, I. P. Svjetlost, Sarajevo 14. Filipović, M. (2004), <i>Metodologija znanosti i znanstvenog rada</i>, I. P. Sarajevo

UNIVERZITET U ZENICI
FILOZOFSKI FAKULTET
Odsjek za kulturalne studije - II ciklus

Naziv predmeta: KULTURALNE TEORIJE

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
I	Redovni	2	2	6	

Nastavnik:

E-mail:

Saradnik:

E-mail:

Predmeti koji su preduvjet za polaganje

Cilj predmeta

- Omogućiti da studenti steknu napredni nivo kritičkog poznavanja ključnih tematskih oblasti i razvojnih pravaca u kulturalnim teorijama,
- Postići da studenti učinkovito primjenjuju istraživački i akademski pristup pri sagledavanju ključnih problema i debata u kulturalnim teorijama, ,
- Osigurati da studenti usvoje i razviju napredne metode i tehnike potrebne za kritičko-teorijsko tumačenje društveno-kulturnih problema u komparativnim kontekstima,
- Osposobiti studente za dalju primjenu i razvoj samostalnih ideja, projekata i istraživačkog rada u polju teorija kulture i kulturne proizvodnje, uz adekvatne znanstvene, metodološke, jezične i tehnološke kompetencije.
- Usavršiti sposobnost studenata da stečena znanja učinkovito primjenjuju u daljem profesionalnom radu, kao i akademskom usavršavanju, kroz individualni i timski rad u polju kulture

Kompetencije (Ishodi učenja)

- Poznavanje temeljnih aspekata i koncepata kritičkih kulturalnih teorija, te shvatanje historijskih konteksta u kojima su se ove teorije razvile, sa komparativnim fokusom na specifične kulturološke kontekste
- Artikuliranje jasne i održive linije argumentacije u raznim oblicima istraživačkog rada u polju kulturalnih teorija i kulturnih praksi
- Interpretiranje i kritičko promišljanje oko pitanja i pravaca unutar kulturalnih teorija na nezavisan, kritički i relevantan način
- Izražavanje ideja, informacija i argumenata koncizno i jasno u pismenoj i usmenoj formi, kroz argumentaciju koja povezuje praksu i iskustvo sa teorijama i metodama proučavanja kulture
- Upotreba visoko razvijenih vještina analize i kritičkog promišljanja kada su u pitanju teorijski i empirijski materijali vezani za kulturne proizvode i prakse,
- Sposobnost istraživanja, procjenjivanja i upotrebe relevantnih znanstvenih informacija i kreativnih empirijskih materijala, u svim vidovima njihovog studentskog rada
- Strukturiranje vlastitih i znanstveno utemeljenih shvatanja savremenih kulturnih, društvenih i političkih pitanja, u kontekstu trenutnih teorijskih debata u domaćem i međunarodnom kontekstu

Program predmeta:

Kulturalne teorije biće historizirane i situirane u smislu njihove genealogije, teorijskih naslijeđa i budućih intervencija u polju proizvodnje znanja i kulturne produkcije. Pri tome će naročita pažnja biti data odabranim primarnim i vodećim tekstovima u polju strukturalizma, poststrukturalizma, kulturnog materijalizma, psihoanalitičke, te postmarksističke i postkolonijalne teorije pri analizi savremene kulture. Kolegij uvodi studentice i studente u napredne kritičke teorije kulture, ideologije i moći kroz sagledavanje osnovnih koncepata, dilema i alata u savremenim teorijama kulture u raznim tematskim oblastima: subjektivitet/identitet - popularna kultura i ideologija; reprezentacijske prakse - proizvodnja značenja i svakodnevni život, politika kulture - hegemonije i otpori; rasa, klasa, etnicitet i nacija u kulturalnim studijima; tijelo kao subjekt kulture; masovni mediji, audio-vizualne umjetnosti, urbane antropologije, kulturalni studiji i transformativna politika proizvodnje znanja.

Izvođenje nastave:

Predavanja i auditorne vježbe; konsultacije vezano za individualne i grupne zada; individualni i grupni kratki ogledi i prezentacije; seminarski rad (kritički esej dužine 5000 riječi). Tokom nastave koristi se interaktivni pristup i motivirano sudjelovanje studenata kroz različite aktivnosti: grupni rad, individualni sedmični zadaci, kratke grupne prezentacije i diskusije. Predavanja nude izlaganja i analizu tematskih jedinica unutar kolegija kroz

uvod u teorijske perspektive. Vježbe tematski prate predavanja i fokusiraju se na individualne i grupne konsultacije sa studentima oko izrade individualnog projekta i seminarskog rada, te prorađuju grupnih i individualnih sedmičnih zadataka kao predisipitnih obaveza. Studenti su dužni redovno pohađati predavanja i vježbe, te aktivno učestvovati u procesu učenja kroz izvršavanje obaveza.

Provjera znanja:

- Aktivnost studenta na predavanjima i vježbama - kratki ogledi i prezentacije, individualno i/ili grupno, u pismenom i usmenom obliku tokom semestra (maksimalno 20 bodova);
- Istraživački seminarski rad - tematski esej koji kombinira praktičan rad i teorijske uvide, dužine minimalno 5000 riječi (maksimalno 40 bodova)
- Završni usmeni ispit (maksimalno 40 bodova).

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Praktičan i teorijski rad	Teoretski ispit	Ukupno	
1	1	2	2	6	

Literatura

Obavezna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Chris Barker, Cultural Studies: Theory and Practice (London: Sage, 2003) 2. Chris Barker, The Sage Dictionary of Cultural Studies (London: Sage, 2004) 3. Lawrence Grossberg et al., ur., Cultural Studies (London: Routledge, 1992) 4. M.G. Durham i Douglas M. Kellner, ur. (2006). Media and Cultural Studies: KeyWorks, Oxford: Blackwell Publishing. 5. John Hartley, A Short History of Cultural Studies (London: Sage, 2003). 6. John Storey, Cultural Theory and Popular Culture: An Introduction (Longman, 2009) 7. John Storey (ur.), Cultural Theory and Popular Culture: A Reader, drugo izdanje (London: Prentice Hall, 1998) 8. Graeme Turner, British Cultural Studies (London: Routledge, 2005) 9. Dean Duda, Kulturalni studiji: ishodišta i problemi (Zagreb: AGM, 2002) 10. Jelena Đorđević (ur.), Studije kulture (Beograd: Službeni glasnik, 2008) 11. Zbornik radova Kulturalni studiji i drugo, Razlika/Differance 3-4 (2003)
Dodatna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Judith Butler, Precarious Life: The Power of Mourning and Violence (Verso, 2004) 2. C.T. Mohanty, Feminism Without Borders: Decolonizing Theory, Practicing Solidarity (Duke University Press, 2003) 3. C.R. McCann i S-K.Kim, Feminist Theory Reader: Local and Global Perspectives (London: Routledge, 2002) 4. S.Benhabib, J.Butler, D.Cornell i N.Fraser, Feminist Contentions: A Philosophical Exchange (NY: Routledge, 1994) 5. Judith Butler i Joan W. Scott, Feminists Theorize the Political (New York: Routledge, 1992) 6. Doreen Massey, Space, Place and Gender (University of Minnesota Press, 1994) 7. Nancy Duncan (ed.), BodySpace (Routledge, 1996) 8. Uma Narayan & Sandra Harding (eds.), Decentering the Center: Philosophy for a Multicultural, Postcolonial, and 9. Feminist World (Indiana University Press, 2000) 10. Trinh T. Minh-Ha, Woman, Native, Other: Writing Postcoloniality and Feminism (Indiana University Press, 1989) 11. Lois McNay, Foucault and Feminism: Power, Gender, and the Self (Polity Press, 1992)

UNIVERZITET U ZENICI
FILOZOFSKI FAKULTET
Odsjek za kulturalne studije - II ciklus

Naziv predmeta: KULTURNA BAŠTINA

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
I	Redovni	2	2	6	

Nastavnik: _____ **Saradnik:** _____
E-mail: _____ **E-mail:** _____

Predmeti koji su preduvjet za polaganje

Cilj predmeta Osnovni cilj kolegija je da student usvoji odgovarajuća činjenična i metodološka znanja o kulturnoj baštini općenito kao i kulturnoj baštini Bosne i Hercegovine. Očekuje se da student nakon položenog ispita može: analizirati temeljne pojmove kulturne baštine općenito; analizirati i vrednovati osnovne lokalitete kulturne baštine u Bosni i Hercegovini i svijetu; protumačiti i objasniti osnovne postulate zaštite kulturne baštine; usporediti različite sadržaje prezentacije kao i prezentacije kulturne baštine općenito.

Kompetencije (Ishodi učenja) Od studenta se očekuje da definiira, s kulturološkog aspekta, spomeničku jedinicu ili cjelinu te objasni kriterije za određivanje spomeničke baštine kao i da primijeni na praktičnom primjeru opis jedinice baštine na metodološki prihvatljiv način.

Program predmeta:

1. Pojam i vrste kulturne baštine
2. Predmet studija baštine
3. Koncept kulturne baštine
4. Nauka o baštini
5. Društvena funkcija kulturne baštine
6. Kulturna baština i kultura sjećanja
7. Proučavanje kulturne baštine
8. Baštinske institucije
9. Tehnike i tehnologija zaštite baštine
10. Pravna regulativa baštine
11. Dokumentovanje kulturne baštine
12. Gazdovanje kulturnom baštinom
13. Društvena funkcija kulturne baštine
14. Industrija kulturne baštine
15. Kulturna baština u funkciji razvoja

Izvođenje nastave:

1. predavanja
2. prezentacije
3. debate/diskusije
4. grupni rad

Provjera znanja:

1. prezentacije
2. pismeni ispit
3. usmeni ispit
4. debate/diskusije

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Praktičan i teorijski rad	Teoretski ispit	Ukupno	
1	1	2	2	6	

Literatura

- Obavezna
1. Popadić Milan, Vreme prošlo u vremenu sadašnjem, Uvod u studije baštine, Centar za muzeologiju i heritologiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Beogradu, Beograd 2014.
 2. Grupa autora, Učini svojim kulturno naslijeđe Bosne i Hercegovine, Priručnik za edukaciju o kulturnom naslijeđu, Fondacija Kulturno naslijeđe bez granica BiH, Sarajevo, 2015.
 3. Belaj, V. (1998). Hod kroz godinu. Mitska pozadina narodnih običaja i vjerovanja. Zagreb:

	Golden marketing. 4. Bratulić, J. (1990). Sjaj baštine. Split: Književni krug. 5. Husref Redžić, Islamska umjetnost, Beograd, 1967
Dodatna	1. Philip Feifan Xie, Industrial heritage tourism, Tourism and cultural change 43, 2015 2. Kulturna istorija Bosne i Hercegovine od najstarijih vremena do pada ovih zemalja pod tursku vlast, drugo prerađeno i dopunjeno izdanje, Sarajevo 1984.

UNIVERZITET U ZENICI
FILOZOFSKI FAKULTET
Odsjek za kulturalne studije - II ciklus

Naziv predmeta: KULTURA SJEĆANJA

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
I	Redovni	2	2	6	

Nastavnik: _____ **Saradnik:** _____
E-mail: _____ **E-mail:** _____

Predmeti koji su preduvjet za polaganje

Cilj predmeta Osnovni cilj kolegija je sistematsko upoznavanje studenta sa politikama sjećanja, ključnim konceptima i debatama koje se tiču društvenog sjećanja, te modalitetima njihovog funkcionisanja u zajednicama širom svijeta sa naglaskom na Bosnu i Hercegovinu.

Kompetencije (Ishodi učenja) Nakon položenog ispita studenti će biti u stanju definirati razne teorije kulture sjećanja, razviti kritički pristup izučavanim fenomenima te razviti sposobnost društvene kontekstualizacije, uporedne analize izučavanih fenomena.

Program predmeta:

1. Pojam kulture sjećanja
2. Historijat kulture sjećanja
3. Teorije kulture sjećanja
4. Forme kolektivnog sjećanja
5. Historija i kultura sjećanja
6. Kostrukcija i rekonstrukcija prošlosti
7. Kultura sjećanja i kultura pamćenja
8. Pamćenje i tradicija
9. Kulturni identitet
10. Kultura sjećanja u službi ideologija
11. Spomenička kulturna baština u funkciji izgradnje identiteta
12. Kultura sjećanja u Bosni i Heregovini
13. Pogledi na prošlost Bosne i Heregovine
14. Neželjeni spomenici prošlosti
15. Brisanje kolektivnog sjećanja

Izvođenje nastave:

1. predavanja
2. prezentacije
3. debate/diskusije
4. grupni rad

Provjera znanja:

1. prezentacije
2. pismeni ispit
3. usmeni ispit
4. debate/diskusije

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Praktičan i teorijski rad	Teoretski ispit	Ukupno	
1	1	2	2	6	

Literatura

- Obavezna
1. Kuljić Todor, Kultura sjećanja, Teorijska objašnjenja upotrebe prošlosti, Beograd, 2006
 2. Assmann Jan, Kulturno pamćenje, Pismo, sjećanje i politički identitet u ranim visokim kulturama, Zenica, 2005
 3. Jenkins Keith, Promišljanje istorije, Zagreb, 2008
 4. Radivoj Radić, Srbi pre Adama i posle njega, Beograd, 2005
 5. Mitrović Andrej, Kultura i istorija, Beograd, 2008

Dodatna

1. Brkljačić, Maja, Sandra Prlenda, prir. Kultura pamćenja i historija, Zagreb, 2006

	2. Connerton, Paul, Kako se društva sjećaju. Zagreb, 20043. 60 godina od završetka Drugog svjetskog rata – Kako se sjećati 1945. godine, Zbornik radova, Institut za istoriju Sarajevo, 2006

UNIVERZITET U ZENICI
FILOZOFSKI FAKULTET

Naziv predmeta: TEORIJE MEDIJA

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
II	Redovni	2	2	4	

Nastavnik: prof.dr. Damir Kukić

Saradnik:

E-mail:

E-mail:

Predmeti koji su preduvjet za polaganje /

Cilj predmeta Cilj kolegija je osposobiti studente da razumiju strukturu i značaj masovnih medija i moderne masovne komunikacije., odnosno teorija koja proučavaju funkcioniranje masovnih medija i karakteristike masovne komunikacije.

Kompetencije (Ishodi učenja) Osposobiti studente da prepoznaju značaj masovnog komuniciranja i razvijaju kritičko mišljenje o modernim aspektima javne komunikacije.
Osposobiti studente da analiziraju različite vrste masovne komunikacije s aspekta komunikoloških i medijskih teorija.

Program predmeta:

1. Pojam i definiranje masovnih medija i masovne komunikacije
2. Masovna komunikacija kao kulturološki i društveni fenomen
3. Struktura komunikacijskog procesa
4. Vrste medija i oblici masovnog komuniciranja
5. Recentne teorije medija
6. Funkcionalistička teorija
7. Sistemska i strukturalna teorija
8. Sociološka i kritička teorija
9. Novi mediji
10. Umreženo društvo
11. Istraživački rad
12. Virtualni svijet
13. Mediji i kultura
14. Mediji i javno mnijenje
15. Mediji i alternativne kulture

Izvođenje nastave:

Predavanja: 30 (2 sata) + Vježbe 30(2 sata)

Provjera znanja:

Aktivno učešće u nastavi - 10 bodova.; Istraživački rad - 30 bodova.; Pismeni ispit - 30 bod.; Usmeni ispit - 30 bodova.

Ukupno: 100 bodova

Ocjene:

0-50 =5; 21-60 =6; 60-69 =7; 70-79 =8; 80-89 =9; 90-100 =10

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit		
1 ECTS	1 ECTS	0,5 ECTS	1,5 ECTS		

Literatura

- Obavezna
1. Vuković-Peović, Katarina (2012) : *Mediji i kultura – ideologija medija nakon decentralizacije*. Zagreb : Naklada Jesenski i Turk.
 2. Williams, Raymond : *Base and Superstructure in Marxist Cultural Theory*. In Durham, G. Meenakshi; Kellner, M. Douglas (2006) : *Media and Cultural Studies : keywords*. Blackwell Publishing.
 3. McQuail, Denis, Golding, Peter and Els de Bens (2005) : *Communication Theory & Research*, London, Thousand Oaks, New Delhi : Sage Publications.
 4. Reed, T.V. (2014), *Digitized lives : culture, power and social change in the internet era*, New York : Routledge.

Dodatna	<ol style="list-style-type: none"><li data-bbox="430 142 1372 205">1. Burgess, J. & Green, J. (2009), <i>YOU TUBE – Online Video and Participatory Culture</i>, Malden, USA, Cambridge, UK : Polity Press.<li data-bbox="430 205 1372 235">2. Holmes, D. (2005), <i>Communication Theory</i>, London : Sage Publications.
---------	--

UNIVERZITET U ZENICI
FILOZOFSKI FAKULTET
Odsjek za kulturalne studije - II ciklus

Naziv predmeta: ISTRAŽIVANJE I IDENTIFIKACIJA KULTURNE BAŠTINE

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
II	Redovni	2	2	4	

Nastavnik: E-mail:	Saradnik: E-mail:
-------------------------------------	------------------------------------

Predmeti koji su preduvjet za polaganje

Cilj predmeta	Istraživanje i identifikacija kulturne baštine predstavljaju prvi korak u valorizaciji pojedinih objekata i lokacija od kulturno-historijskog značaja. korištenjem navedenih metoda utvrđuje se značaj svakog pojedinačnog materijalnog, ali i nematerijalnog, resursa na osnovu čega se procjenjuju svi ostali koraci nužni za zaštitu i promociju istih.
----------------------	--

Kompetencije (Ishodi učenja)	Studenti će se upoznati za različitim metodama i praksama istraživanja i identifikacije kulturnih dobara; biti će u stanju samostalno utvrditi vrijednost i značaj kulturnih dobara, provesti proces istraživanja, identifikacije i dokumentacije kulturnih resursa, te primijeniti stečena znanja u praksi.
-------------------------------------	--

Program predmeta:
<ol style="list-style-type: none">1. Značaj kulturne baštine2. Kulturna baština i kulturna dobra3. Metode istraživanja kulturne baštine4. Baštinske institucije5. Istraživanje i identifikacija nematerijalne kulturne baštine6. Mikrohistorijska istraživanja i kulturna baština7. Značaj terenskog rada za istraživanje kulturne baštine8. Metode prikupljanja informacija na terenu9. Dokumentiranje kulturne baštine10. Principi identifikacije kulturne baštine11. Valorizacija kulturnih dobara12. Presentacija istraživanja13. Zaštita kulturne baštine14. Mogućnosti upravljanja i korištenja kulturnih dobara15. Razvojni potencijal kulturne baštine

Izvođenje nastave:
<ol style="list-style-type: none">1. predavanja2. prezentacije3. debate/diskusije4. grupni rad

Provjera znanja:
<ol style="list-style-type: none">1. prezentacije2. pismeni ispit3. usmeni ispit4. debate/diskusije

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Praktičan i teorijski rad	Teoretski ispit	Ukupno	
1	1	0,5	1,5	4	

Literatura	
Obavezna	<ol style="list-style-type: none">1. UNESCO Managing Cultural World Heritage. Manual, 20132. Antolović J, Očuvajmo kulturnu baštinu, Vodič za pripremu i provedbu projekata očuvanja kulturnih dobara, 2006.3. Pierssené, A. Explaining Our World : Guide to Environmental Interpretation. London : E & FN Spon, 19994. Heritage interpretation centres: The Hicira handbook. (eds.) Pere Izquierdo Tugas, Jordi Juan

	Tresserras, Juan Carlos Matamala Mellin. Barcelona : Diputació de Barcelona. Institut d'Edicions, 2005.
	5. Blockley M., Hems A. (ur.) Heritage Interpretation. Abingdon : Routledge, 2006
Dodatna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Smith, M., Robinson M. Cultural Tourism in a Changing World Politics, Participation And (Re)presentation (Tourism and Cultural Change), 2006 2. Carter, J. A Sense of Place - An interpretive planning handbook. Scottish Interpretation Network : Tourism and Environment Initiative, 2001.

UNIVERZITET U ZENICI
FILOZOFSKI FAKULTET
Odsjek za kulturalne studije - II ciklus

Naziv predmeta: ZAŠTITA KULTURNE BAŠTINE

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
II	Redovni	2	2	4	

Nastavnik:	Saradnik:
E-mail:	E-mail:

Predmeti koji su preduvjet za polaganje

Cilj predmeta	Zaštita kulturne baštine predstavlja osnovni segment bavljenja kulturnom baštinom, kako na teorijskoj tako i na praktičnoj razini. Cilj predmeta je uputiti studente u načine i mehanizme zaštite kulturne baštine na pravnoj i stručno-tehničkoj razini te upoznati ih sa načinom planiranja izvođenja zaštitnih mjera na pojedinim objektima kulturne baštine.
----------------------	--

Kompetencije (Ishodi učenja)	Samostalno razumjeti značaj zaštite i pravilne upotrebe zaštitnih mehanizama i sredstava u radu sa primjerima kulturne baštine. Upoznati se sa načelima konzervacije, restauracije, rekonstrukcije, revitalizacije i prezentacije kulturne baštine, ako i svim pravnim dokumentima koji se tiču zaštite kulturne baštine kako na nacionalnoj tako i na globalnoj razini.
-------------------------------------	--

Program predmeta:

1. Upravljanje kulturnom baštinom
2. Faktori ugrožavanja kulturne baštine
3. Nivoi destrukcije kulturne baštine
4. Pravni okvir zaštite kulturne baštine
5. UNESCO i zaštita kulturne baštine
6. Evropska unija i zaštita kulturne baštine
7. Pravni položaj kulturne baštine u Bosni i Hercegovini
8. Planiranje zaštite kulturne baštine
9. Finansiranje projekata zaštite
10. Stručno-tehničke mjere zaštite kulturne baštine
11. Konzervacija, rekonstrukcija i restauracija
12. Revitalizacija i prezentacija kulturne baštine
13. Prenamjena kulturnih dobara
14. Zaštita nematerijalne kulturne baštine
15. Zaštita prirodne kulturne baštine

Izvođenje nastave:

1. predavanja
2. prezentacije
3. debate/diskusije
4. grupni rad

Provjera znanja:

1. prezentacije
2. pismeni ispit
3. usmeni ispit
4. debate/diskusije

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Praktičan i teorijski rad	Teoretski ispit	Ukupno	
1	1	0,5	1,5	4	

Literatura

Obavezna	<ol style="list-style-type: none">1. B.M. Feilden, Uvod u konzerviranje kulturnog nasljeđa, Zagreb, 19812. S.M. Nenadović, Zaštita graditeljskog nasljeđa, Beograd, 19803. Robinson, M., Piccard, D., Tourism, Culture and Sustainable Development, 2006.4. MAROVIĆ, I.; Konzervatorsko novo iverje; Matica Hrvatska u Petrinji, Petrinja; 2000.5. ANTOLOVIĆ, Jadran; Ekonomsko vrednovanje graditeljske baštine; Mikrorad; Zagreb;
----------	---

	1998
Dodatna	<ol style="list-style-type: none">1. Marasović Tomislav, Aktivni pristup graditeljskom nasljeđu, Split, 19852. Maroević, I., Sadašnjost baštine, Društvo povijesničara SR Hrvatske, Zagreb, 1986. god.

UNIVERZITET U ZENICI
FILOZOFSKI FAKULTET
Odsjek za kulturalne studije - II ciklus

Naziv predmeta: MENADŽMENT KULTURNE BAŠTINE

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
II	Redovni	2	2	4	

Nastavnik: E-mail:	Saradnik: E-mail:
-------------------------------------	------------------------------------

Predmeti koji su preduvjet za polaganje

Cilj predmeta	Cilj predmeta je upoznati studente sa efikasnim načinom upravljanja kulturnom baštinom. Značaj kulturne baštine, osim na identitetskoj i simboličkoj razini, ogleda se i u njenom ogromnom privrednom i razvojnom potencijalu. Studenti će se upoznati sa različitim modelima finansiranja projekata iz sfere zaštite i promocije kulturne baštine, sa akcentom na EU fondove.
----------------------	--

Kompetencije (Ishodi učenja)	Studenti će biti u stanju prepoznati značaj i potencijale kulturne baštine, upoznati se sa relevantnim dokumentima i fondovima EU, te biti u stanju izraditi i procijeniti prihvatljivost projektnih prijava na različite pozive za finansiranje.
-------------------------------------	---

Program predmeta: <ol style="list-style-type: none">1. Kulturna baština kao privredni i razvojni resurs2. Principi upravljanja kulturnom baštinom3. Zakonska regulativa kulturne baštine u Bosni i Hercegovini4. Modeli finansiranja projekata iz kulturne baštine5. Pisanje projekata6. Fondovi namijenjeni očuvanju kulturne baštine u Bosni i Hercegovini7. UNESCO fondovi za zaštitu kulturne baštine8. Europska unija i kulturna baština9. Europe 2020 – ciljevi, inicijative, nacionalni reformski programi10. Regionalni fondovi EU – ESI fondovi11. IPA (Instrument prepristupne pomoći) fondovi12. Prekogranična saradnja13. Ostali programi EU14. Projekti i projektna dokumentacija – primjeri dobre prakse15. Praktičan rad na projektima
--

Izvođenje nastave: <ol style="list-style-type: none">1. predavanja2. prezentacije3. debate/diskusije4. grupni rad

Provjera znanja: <ol style="list-style-type: none">1. prezentacije2. pismeni ispit3. usmeni ispit4. debate/diskusije
--

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Praktičan i teorijski rad	Teoretski ispit	Ukupno	
1	1	0,5	1,5	4	

Literatura

Obavezna	<ol style="list-style-type: none">1. Tufekčić M, Tufekčić Ž, EU politike i fondovi 2014-2020, Zagreb, 2013.2. Belić M, Štilinović J, EU fondovi i programi za turizam, Zagreb 2013.3. Gredičak. Tatjana. 2008. Kulturna baština u funkciji turizma. Acta Turistica Nova 2., 205-2434. Kirshenblatt- Gimblett, Barbara. 1998. Destination Culture. Tourism, Museums, and Heritage. Uvod i poglavlje po izboru
-----------------	---

	5. Shepherd, Robert. 2002. "Commodification, culture and tourism". Tourist Studies, 2 (2):183–201.
Dodatna	1. Kersan-Škabić I, Ekonomija Europske unije, Pula, 2012. 2. https://ec.europa.eu/info/funding-tenders_en

UNIVERZITET U ZENICI
FILOZOFSKI FAKULTET
Odsjek za kulturalne studije - II ciklus

Naziv predmeta: NEMATERIJALNA KULTURNA BAŠTINA

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
II	Redovni	2	2	4	

Nastavnik: E-mail:	Saradnik: E-mail:
-------------------------------------	------------------------------------

Predmeti koji su preduvjet za polaganje

Cilj predmeta	Prepoznati, argumentirano definirati, opisati i kritično protumačiti najvažnija pitanja o nematerijalnoj kulturnoj baštini Bosne i Hercegovine, kako bi se moglo usporediti postojeće stanje raznovrsnosti između pojedinih područja.
----------------------	---

Kompetencije (Ishodi učenja)	Od studenta se očekuje da pravilno definira, opiše i uporedi temeljne osobine nematerijalne kulturne baštine, zatim da prepozna i kritički analizira bitna obilježja pojedinih povijesnih razdoblja u kojima su pojave nastale, odnosno nastavile postojati, utvrdi značenje i valorizaciju nematerijalne kulturne baštine, te da primijeni stečena znanja i vještine u budućem radu
-------------------------------------	--

Program predmeta:

1. Definicija nematerijalne kulturne baštine
2. Mjere zaštite nematerijalnih kulturnih dobara u Bosni i Hercegovini
3. Službe i institucije za nematerijalnu kulturnu baštinu
4. Nematerijalna dobra na UNESCO-voj listi nematerijalnog kulturnog nasljeđa
5. Primjeri zaštite nematerijalne baštine u svijetu
6. Promocija nematerijalne baštine
7. Pitanje jezika u Bosni i Hercegovini
8. Multikulturalizam i nematerijalna baština
9. Folklor i tradicija
10. Sevdalinka kao primjer nematerijalne baštine
11. Stari zanati
12. Umjetnost i nematerijalna baština
13. Bosanskohercegovačka kuhinja i kulinarstvo
14. Narodne umotvorine
15. Književna baština Bosne i Hercegovine

Izvođenje nastave:

1. predavanja
2. prezentacije
3. debate/diskusije
4. grupni rad

Provjera znanja:

1. prezentacije
2. pismeni ispit
3. usmeni ispit
4. debate/diskusije

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Praktičan i teorijski rad	Teoretski ispit	Ukupno	
1	1	0,5	1,5	4	

Literatura

Obavezna	<ol style="list-style-type: none">1. Popadić Milan, Vreme prošlo u vremenu sadašnjem, Uvod u studije baštine, Centar za muzeologiju i heritologiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Beogradu, Beograd 2014.2. Grupa autora, Učini svojim kulturno naslijeđe Bosne i Hercegovine, Priručnik za edukaciju o kulturnom naslijeđu, Fondacija Kulturno naslijeđe bez granica BiH, Sarajevo, 2015.3. Krešić, Greta, Trendovi u prehrani, Fakultet za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu, Opatija, 2012.4. Gillespie, Cailein, European gastronomy into 21st century, Elsevier, Oxford, 2006.5. Timothy, Dallen J. 2011. Cultural Heritage and Tourism. An Introduction. Bristol – Buffalo
----------	--

	– Toronto: Channel View Publications
Dodatna	<ol style="list-style-type: none">1. Bešliagić, Šefik (2004): <i>Leksikon stećaka</i>. Sarajevo: Svjetlost.2. Kulturna istorija Bosne i Hercegovine od najstarijih vremena do pada ovih zemalja pod tursku vlast, drugo prerađeno i dopunjeno izdanje, Sarajevo 1984.

UNIVERZITET U ZENICI
FILOZOFSKI FAKULTET
Odsjek za kulturalne studije - II ciklus

Naziv predmeta: POVIJEST OKOLIŠA I ZAŠTITA PRIRODNE KULTURNE BAŠTINE

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
II	Redovni	2	2	4	

Nastavnik: E-mail:	Saradnik: E-mail:
-------------------------------------	------------------------------------

Predmeti koji su preduvjet za polaganje

Cilj predmeta	Stjecanje znanja o odnosu društva (čovjeka) i okoliša (prirode) u povijesnom i aktualnom aspektu, teorijskoj i empirijskoj dimenziji. Ukazati na važnost zaštite prirode kao zajedničkog dobra cijele ljudske civilizacije, te predstaviti metode i tehnike zaštite prirodne kulturne baštine.
----------------------	--

Kompetencije (Ishodi učenja)	Od studenata se očekuje mogućnost samostalnog prepoznavanja značaja prirode za opstanak civilizacije kao i nužnost njene zaštite, kao i savremene tendencije i dostignuća u procesu zaštite prirode i pojedinih lokaliteta. Također, steći će saznanja o usvojenim mehanizmima zaštite prirodne kulturne baštine na globalnom, regionalnom i nacionalnom nivou, kao i sve aspekte razvojnog potencijala koji posjeduju prirodna kulturna dobra.
-------------------------------------	---

Program predmeta:

1. Historijska geografija i prirodna kulturna baština
2. Odnos čovjeka i prirode u najstarijim razdobljima ljudske civilizacije
3. korelacija prirode i čovjeka u srednjem vijeku
4. Utjecaj industrijske revolucije na prirodu
5. Različiti odnosi spram prirodne baštine u modernom dobu
6. Kultura i okoliš
7. Faktori negativnog djelovanja na prirodu
8. UNESCO i zaštita prirodne kulturne baštine
9. Europska unija i zaštita prirodne kulturne baštine
10. Položaj prirodne kulturne baštine u Bosni i Hercegovini
11. Metode i tehnike zaštite okoliša
12. Upravljanje prirodnom kulturnom baštinom
13. Razvojni potencijal prirodne kulturne baštine
14. Pozitivni primjeri odnosa prema prirodnoj kulturnoj baštini
15. Pojedinaac i priroda

Izvođenje nastave:

1. predavanja
2. prezentacije
3. debate/diskusije
4. grupni rad

Provjera znanja:

1. prezentacije
2. pismeni ispit
3. usmeni ispit
4. debate/diskusije

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Praktičan i teorijski rad	Teoretski ispit	Ukupno	
1	1	0,5	1,5	4	

Literatura

Obavezna	<ol style="list-style-type: none">1. Pregled pravnog i institucionalnog okvira za zaštitu okoliša u Bosni i Hercegovini, UNEP BiH, 2011.2. Hughes, J.D., Što je povijest okoliša, Disput, Zagreb, 2011.3. Simmons, I.G., Globalna povijest okoliša, Disput, Zagreb, 2010.4. Vrsaljko, A., Trošelj, I., Marković, N. Landscape Diversity of the National Park Paklenica as Paradigm of Tourism Development. Monitoring and Management of Visitors in Recreational and Protected Areas. 26-30. September 2016. Novi Sad, Serbia.
----------	---

	5. Svjetska kulturna i prirodna baština. Prosvjeta. Zagreb, 1990
Dodatna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Markus Tomislav, Od divljeg prirodnog svijeta do industrijskih velegradova: Ekološka povijest ljudskih društava, Povijesni prilozi, 2010. 2. Lončarić – Horvat, Cvitanović, Gliha, Josipović, Medvedović, Omejec, Seršić: Pravo okoliša, Organizator, 2003, Zagreb, 348 str. 3. Delort, Walter: Povijest europskog okoliša, Barbat, 2000. Zagreb, 2002.

UNIVERZITET U ZENICI
FILOZOFSKI FAKULTET
Odsjek za kulturalne studije - II ciklus

Naziv predmeta: MEDIJSKI MENADŽMENT I KULTURA

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
II	Obavezni	2	2	4	

Nastavnici:
E-mail:

Saradnik:
E-mail:

Predmeti koji su preduvjet za polaganje

Cilj predmeta

Ovaj kolegij će omogućiti studentima da identificiraju i analiziraju strateške i operacijske probleme i izazove, da razumiju medijski market, koriste prognostičke i planske tehnike da bi razumjeli i odgovorili na promjene. Kolegij će predstaviti studentima osnovne tehnike upravljanja kompleksnim kulturalnim i medijskim projektima, učiti ih vještinama u postavljanju strategijskih zadataka i suočavanja s izazovima implementacije takvih projekata. Nastavne metode će biti bazirane na rješavanje praktičnih problema uključenih u vježbe i projekte. Zadaci će omogućiti studentima da razviju praktične vještine u menadžmentu medija. Kolegij će se baviti predstavljanjem i diseminacijom kulturalnih projekata u medijima (s naglaskom na digitalne medije), načinima da se poveća vidljivost postojećih medija i marketinških mehanizama, kao i istraživanjem društveno-političke relevantnosti medija i online društvenih mreža.

Kompetencije (Ishodi učenja)

Studenti će:

- se upoznati sa strategijama, kontekstima i alatima u menadžmentu medija, kulturnih institucija i događaja,
- dobiti znanje o društvenoj i kulturnoj ulozi društvenih medija i interneta,
- razumjeti načine na koji mediji oblikuju društvene i kulturne faktore,
- kreirati strategiju medijskog angažiranja kulturnih organizacija definiranjem vizije, ciljeva, trendova, korisnika, te medijskih kanala,
- steći sposobnost da kritički procjene digitalne medije, njihove funkcije i mogućnosti,
- steći sposobnost za online kolaborativni rad,
- steći vještine da istraže, nadgledaju, i evaluiraju online komunikacijske aktivnosti,
- razumjeti veze između tradicionalnih i digitalnih medija
- razumjeti transmedijsku komunikaciju i produkciju materijala za različite platforme,
- steći sposobnost da upravljaju projektima transmedijske prezentacije kulturnih institucija i događaja,
- steći uvid u alatke vizualnog dizajna i video produkcije,
- učiti planiranje kreiranja i diseminacije sadržaja,
- upoznati nove metodologije upravljanja digitalnim projektima
- učiti kako pretvoriti online feedback u akcijsku informaciju,
- kako prevazići organizacijske prepreke inicijativama društvenih medija,
- kako graditi i održavati efektívne online zajednice.

Program predmeta:

1. Teorije medija
2. Funkcije i značaj medija
3. Novi mediji i digitalizacija
4. Utjecaj medija
5. Strategije i alatke u menadžmentu medija
6. Kulturna uloga društvenih medija i interneta
7. Medijsko oblikovanje kulturnih faktora
8. Mediji i djelovanje organizacija kulture
9. Medijska publika
10. Online kolaborativni rad
11. Istraživanje komunikacijskih aktivnosti
12. Interface: tradicionalni i digitalni mediji
13. Upravljanje projektima – transmedijske prezentacije i digitalni projekti

14. Planiranje, kreiranje i diseminacija sadržaja
15. Kreiranje i održavanje online zajednica

Izvođenje nastave:

1. predavanja
2. prezentacije
3. debate/diskusije
4. grupni rad

Provjera znanja:

1. prezentacije
2. pismeni ispit
3. usmeni ispit
4. debate/diskusije

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Praktičan i teorijski rad	Teoretski ispit	Ukupno	
1	1	0,5	1,5	4	

Literatura

Obavezna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Visser, J., and Richardson, J. (2013). <i>Digital Engagement in Culture, Heritage, and the Arts</i>. Amsterdam: VISSCH+STAM. 2. Smith, N., Wollan, R., and Zhou, C. (2011). <i>The Social Media Management Handbook: Everything you need to know to get social media working</i>. Hoboken, New Jersey: John Wiley & Sons. 3. Friedrichsen, M., and Muhl-Benning, W. (2015). <i>Handbook of Social Media Management</i>. Berlin: Springer Heidelberg. 4. Benkler, Y. (2006). <i>The Wealth of Networks</i>. London: Yale University Press. 5. Tabak, E. (2017). <i>Digitalna humanistika: Debate, aplikacije, izazovi</i>. Zenica (Bosnia and Herzegovina): University of Zenica.
Dodatna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pew Research Center (2014). <i>Digital Life in 2025</i>. <http://www.pewinternet.org/2014/03/11/digital-life-in-2025/>. 2. Tabak, E. (2017). A Hybrid Model for Managing DH Projects. <i>Digital Humanities Quarterly</i>, 11(1). 3. Wenger, E. (1998). <i>Communities of practice: learning, meaning, and identity</i>. Cambridge: Cambridge University Press. 4. Anderson, C. (2010). <i>Free: How Today's Smartest Businesses Profit by Giving Something for Nothing</i>. New York: Random House.

UNIVERZITET U ZENICI
FILOZOFSKI FAKULTET
Odsjek za kulturalne studije - II ciklus

Naziv predmeta: STRATEŠKO PLANIRANJE U KULTURI I MEDIJIMA

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
II	Redovni	2	2	4	

Nastavnik:
E-mail:

Saradnik:
E-mail:

Predmeti koji su preduvjet za polaganje:

Kulturalni menadžment

Cilj predmeta

Ciljevi predmeta su: upoznavanje s ulogom i značajem strateškog planiranja u kulturi i medijima, usvajanje osnovnih pravila i zakonitosti strateškog planiranja i njegovog mjesta u kulturnoj i medijskoj politici i praksi, upoznavanje temeljne literature o strateškom planiranju, ovladavanje osnovnim pravilima izrade strateškog plana primjenjivog na kulturno-umjetničku i medijsku produkciju.

**Kompetencije
(Ishodi učenja)**

Nakon savladanog programa studentica/student će: znati prepoznati i definirati mjesto i ulogu strateškog planiranja u kulturnim i medijskim politikama; samostalno i timski raditi na izradi strateških planova u kulturi i medijima; razlikovati strateško planiranje u kulturi i medijima od strateškog planiranja u drugim oblastima; biti osposobljeni primijeniti znanja i vještine u postupcima analize, procjene i evaluacije različitih strateških planova; biti u stanju predlagati vlastita rješenja u strateškom planiranju u kulturi i medijima.

Program predmeta:

1. Što je to strategija u kulturi i medijima; Definicija pojma Strateškog planiranja; razlozi i opravdanosti strateškog planiranja u kulturi i medijima
2. Posebnosti strateškog planiranja u kulturi i medijima; sličnosti i razlike s ostalim vrstama strateškog planiranja, važnost individualiziranih i perdonaliziranih pristupa, štetnost šablonskih strategija i kopiranih rješenja
3. Struktura strateškog planiranja (vrste i tipovi suradnika u izradi plana, razine angažiranosti/uključenosti, planiranje resursa - ljudi, vrijeme, financije, način izrade plana)
4. Kolaborativni i participativni karakter izrade strateškog plana u kulturi i medijima, prednosti i ograničenja, značaj uključenosti ključnih aktera provedbe plana u njegovu izradu
5. Definiranje vizije (željenog stanja u budućnosti), misije (temeljnih razloga postojanja i djelovanja) i vrijednosti (usluge, ljudi, osnovna načela i norme) i poslovnih ciljeva ustanove u kulturi i/ili medijima za koju se radi strateški plan. Značaj jasne i precizne vizije i očekivanih ishoda.
6. Postupak izrade strateškog plana - red postupaka, načini izrade, mjesto, uloga i zadaci pojedinih aktera, poslovi facilitatora
7. SWOT analiza - procjena unutarnjih vrijednosti ustanove
8. PESTE(L) analiza - procjena vanjskih utjecaja
9. Ostale moguće korisne analize - SMART(ER), CBS, RIA, PAEI kod,
10. Pravila efikasnog strateškog planiranja, modeli, načini upotrebe napravljenih analiza i njihove primjene u izradi strateškog plana
11. Planovi ustanove potrebni za izradu strateškog plana - financijski, kadrovski, tehničko-tehnološki, marketinški, razvojni, edukacijski...
12. Recenzenti i konzultanti u procesu izrade strateškog plana. Razina uključenosti aktera.
13. Konzultiranje literature u izradi strateškog plana, metode izbora, primjenjivost, održivost, izvedivost
14. Primjena strateškog plana, monitoring, kratkoročno i dugoročno evaluiranje plana, prilagođavanja u procesu primjene
15. Metode evaluacije strateškog planiranja, postupci evaluacije, evaluatori (unutarnji i vanjski)

Izvođenje nastave:

Nastava se izvodi kroz predavanja i vježbe, uz redovne domaće zadaće koje se rade individualno i grupno.					
Provjera znanja: Studentice i studenti pišu obavezni seminarski s primjenom praktičnih znanja rad koji je uslov za izlazak na ispit i polažu obavezni završni pismeni ispit sa pitanjima iz teorije/literature.					
Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Predavanja	Vježbe	Praktičan i teorijski rad	Teoretski ispit	Ukupno	
1	1	0,5	1,5	4	
Literatura					
Obavezna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dragičević Šešić, Milena, i Dragojević, Sanjin (2008.) <i>Menadžment umjetnosti u turbulentnim vremenima</i>, Zagreb, Jesenski i Turk 2. Milanović, Mladen (2010.) <i>Priručnik za strateško planiranje: strateško planiranje i razvoj javnih politika</i>, Sarajevo, SPPD, UNDP 3. Schulz Vugrin, Zvezdana i Forčić, Gordana (2010.) <i>Strateško planiranje: Put ka održivosti neprofitnih organizacija</i>, Rijeka, Udruga za razvoj civilnog društva SMART 4. Petrić, L. (2011). <i>Upravljanje turističkom destinacijom-načela i praksa</i>. Split: Ekonomski fakultet. 5. Magaš, D. (2003). <i>Management turističke organizacije i destinacije</i>. Rijeka: Sveučilište u Rijeci Fakultet za turistički i hotelski menadžment Opatija i „Adamić“ 				
Dodatna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Alfrević, Nikša, Aleksić, Ljiljana, i Pavičić, Jurica (2006.) <i>Marketing i menadžment u kulturi i umjetnosti</i>, Zagreb, Masmedia 2. DragičevićŠešić Milena, i Stojković, Branimir (2013.) <i>Kultura/Menadžment/Animacija/Marketing</i>, Zagreb, KIC - Kulturno informativni centar 3. Dragojević, Sanjin i Žiljak, Tihomir (2008.) <i>Organizacijski razvoj i strateško planiranje u kulturi: Grad Zagreb</i>, Zagreb, Pučko otvoreno učilište Zagreb 				

UNIVERZITET U ZENICI
FILOZOFSKI FAKULTET

Naziv predmeta: SISTEM KOMUNICIRANJA U KULTURI I MEDIJIMA

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
II	Redovni	2	2	4	

Nastavnik:

E-mail:

Saradnik:

E-mail:

Predmeti koji su preduvjet za polaganje /

Cilj predmeta Upoznati studente s temeljnim teorijskim i praktičnim aspektima sistema komuniciranja u kulturi i medijima .

Kompetencije (Ishodi učenja)

Identificirati osnovna teorijska i metodološka znanja iz odnosa s javnošću i drugih oblika komuniciranja radi ostvarivanja promotivnih i marketinških ciljeva

- Razlikovati specifičnost PR komuniciranja u odnosu na ostale oblike komuniciranja
- Interpretirati suvremene komunikacijske procese
- Kritički analizirati primjenu različitih promotivnih komunikacijskih alata
- Sintetizirati osnovne postavke promotivnog komuniciranja i izgraditi teorijski model na vlastitim primjerima
- U okviru odnosa s medijima uticati na upravljanje medijima
- Unapređivanje uloge organizacije i njezinih usluga/proizvoda kao svrha odnosa u kulturi i s medijima te uticanje na informiranje ciljanih javnosti

Program predmeta:

1. Pojam i funkcije različitih modela komuniciranja, te područja primjene
2. Sličnosti i razlike između različitih modela komuniciranja
3. Povijest komunikacijskog spleta i njegov razvoj u svijetu i Bosni i Hercegovini
4. Vrste komuniciranja u oblasti promocije i marketinškog sistema
5. Komunikacija unutar organizacije – interno komuniciranje
6. Korporativni identitet, imidž i reputacija
7. Odnosi s javnošću i marketing
8. Kolokvij
9. Odnosi s medijima
10. Upravljanje događajima
11. Društveno odgovorno poslovanje
12. Primjena promotivnih modela komuniciranja u različitim oblastima
13. Primjena promotivnih modela komuniciranja u kulturi (muzeji, biblioteke, pozorišta, arhivi)
14. Strateško planiranje sistema komuniciranja u kulturi i medijima
15. Budućnost sistema komuniciranja u kulturi i medijima

Izvođenje nastave:

Predavanja: 30 (2 sata) + Vježbe 30(2 sata)

Provjera znanja:

Aktivno učešće u nastavi - 10 bodova.; Istraživački rad - 30 bodova.; Pismeni ispit - 30 bod.; Usmeni ispit - 30 bodova.

Ukupno: 100 bodova

Ocjene:

0-50 =5; 21-60 =6; 60-69 =7; 70-79 =8; 80-89 =9; 90-100 =10

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit		
1 ECTS	1 ECTS	0,5 ECTS	1,5 ECTS		

Literatura

- Obavezna**
1. Cutlip, S., M., Center, A., H., Broom, G., M.: Odnosi s javnošću, Mate, Zagreb, 2004.
 2. Verčić, D., Zavrli, F., Rijavec, P., Tkalac, Verčić, A., Laco, K.: Odnosi s medijima, Masmedia, Zagreb, 2004.
 3. Najil, K. Odnosi s javnostima, University Press, Sarajevo 2016.
 4. Tomić, Z. Odnosi s javnošću – teorije i praksa, Synopsis Zagreb-Sarajevo, 2008.
 5. Kunczik, M. (2006): Odnosi s javnošću – koncept i teorije, FPZ, Zagreb

Dodatna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tench, R.& Yeomans,L. (2009) Otkrivanje odnosa s javnošću, HUOJ:Print, Zagreb 2. Theaker, A. (2007): Priručnik za odnose s javnošću, HUOJ, Zagreb. 3. Gregory, A. (2006): Odnosi s javnošću: planiranje i upravljanje kampanjama, HUOJ, Zagreb. 4. Verčič, D., Zavrl, F., Rijavec, P., Tkalac, Verčič, A., Laco, K. (2004): Odnosi s medijima, Masmedia, Zagreb
---------	---

UNIVERZITET U ZENICI
FILOZOFSKI FAKULTET
Odsjek za kulturalne studije - II ciklus

Naziv predmeta:

UPRAVLJANJE DOGAĐAJIMA U KULTURI I KREATIVNIM INDUSTRIJAMA

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
II	Redovni	2	2	4	

Nastavnik:

Saradnik:

E-mail:

E-mail:

Predmeti koji su preduvjet za polaganje

Cilj predmeta

Opći cilj ovog nastavnog predmeta je da studentice i studente upozna sa dostignućima suvremene znanstvene misli u oblasti upravljanja i organiziranja događaja u kulturi i kreativnim industrijama, da ukaže na značaj istraživačkog, analitičkog, interpretativnog i konceptualnog pristupa u rješavanju upravljačkih i organizacionih nedoumica i problema u procesima provedbe događaja u kulturi i kreativnim industrijama. Partikularni ciljevi nastavnog predmeta sadržani su u savladavanju osnovnih i složenijih znanja iz oblasti upravljanja događaja u kulturi i kreativnim industrijama.

Kompetencije (Ishodi učenja)

Studentice i studenti bi nakon završenih predviđenih obaveza na ovom nastavnom predmetu trebali biti obučeni za teorijsko analitičko mišljenje, samostalni naučnoistraživački i praktični rad u kompleksnim procesima upravljanja i organiziranja događaja u kulturi i kreativnim industrijama, te u proučavanje svih organizacionih oblika kroz koje se ostvaruje kulturna i umjetnička te praksa kreativnih industrija. Tokom rada na ovom predmetu studenti trebaju:

- ovladati ključnim naučnim teorijama u ovoj interdisciplinarnoj oblasti društveno-humanističkih nauka;
- razviti problemsko, analitičko i kritičko mišljenje, kao i svijest o etičkim pitanjima upravljanja i odlučivanja u procesima organizacije događaja u kulturi i kreativnim industrijama;
- biti senzibilizirani za razumijevanje i redefiniranje kulturnog razvoja, te kulturnih i praksi svakog od sektora kreativnih industrija.

Također, studentice i studenti trebaju biti u stanju na naučno utemeljen, analitički, kritičko-operativni i inovativni način promišljati praktične probleme suvremene umjetničko-kulturne produkcije, upravljanja i organiziranja događaja u kulturi i kreativnim industrijama, te doprinijeti daljem razvoju teorija i praksi u oblasti kulturalnog *event* menadžmenta.

Program predmeta - sadržaj - nastavne teme:

1. Tipovi i vrste događaja u kulturi i kreativnim industrijama. Radnje i funkcije prilikom planiranja događaja u oblasti kulture i kreativnih industrija. Mogući socijalni i komercijalni učinci događaja u kulturi i kreativnim industrijama.
2. Kulturni turizam i upravljanje događajima. Kulturni događaji kao odredišna atrakcija. Uloga kulturnog događaja u kreiranju i tumačenju odredišnog osjećaja mjesta.
3. Razvoj plana upravljanja za posebne događaje. Marketing događaja u kulturi i kreativnim industrijama - osnovni principi. Razvoj sponzorstva. Tehnike pregovaranja za razvoj sporazuma o sponzorstvu događaja u kulturi i kreativnim industrijama.
4. Vrste i tipovi organizacija upravljanja i organiziranja događajima u kulturi i kreativnim industrijama. Zapošljavanje i volonterizam u upravljanju događajima u kulturi i kreativnim industrijama.
5. Izvori prihoda od kulturnog događaja. Upravljanje rizicima u organizaciji događaja u oblasti kulturnih i kreativnih industrija. Primjena tehnika ocjenjivanja za upravljanje događajima u oblasti kulturnih i kreativnih industrija.
6. Udruženja i certificiranost u oblasti organizacije i upravljanja događajima u kulturnim i kreativnim industrijama; Mogućnosti gradnje i razvoja karijere u upravljanju događajima u kulturi i kreativnim industrijama. Značaj profesionalnih principa i etike u upravljanju i organizaciji događaja u oblasti kulture
7. Semestralni pregled rada I i provjera znanja - *kolokvij* I. Rekapitulacija znanja i pregled do tada obrađenih nastavnih tema.
8. Upravljanje organizacijama i projektima kulture u pojedinim kulturnim djelatnostima (knjiga i književnost, pozorište, muzika, likovne umjetnosti, kulturni centri, kulturno naslijeđe). Specifičnosti u upravljanju i organiziranju kompleksnim projektnim sistemima u kulturi (pozorišna, bibliotečka, muzejska, galerijska,

<p>arhivska, kinematografska i djelatnost multifunkcionalnih centara za kulturu).</p> <p>9. Procesi i oblici difuzije kulture. Projektni menadžment u kulturi - modeli projekata u kulturi: izložbe, scenski projekti (predstave, performansi, ulični spektakli, koncerti), tribine, manifestacije, festivali, sajmovi. Aspekti i upravljanje animacije u djelatnostima kulture i umjetnosti - kulturne akcije.</p> <p>10. Temeljni principi i specifičnosti upravljanja i organiziranja događaja u kulturi i kreativnim industrijama u sektorima vizuelnih i audio-vizuelnih umjetnosti, dizajna, mode i umjetničkih zanata.</p> <p>11. Temeljni principi i specifičnosti upravljanja i organiziranja događaja u kulturi i kreativnim industrijama u sektorima kulturne baštine, muzeja, knjižnica, arhiva i arhitekture.</p> <p>12. Kolokvij II. Temeljni principi i specifičnosti upravljanja i organiziranja događaja u kulturi i kreativnim industrijama u sektorima muzike, muzičko-scenske djelatnosti i izvedbene umjetnosti (pozorište, ples...).</p> <p>13. Temeljni principi i specifičnosti upravljanja i organiziranja događaja u kulturi i kreativnim industrijama u sektorima filma, fotografije, elektronskih i novih medija (radija, televizije i interneta).</p> <p>14. Temeljni principi i specifičnosti upravljanja i organiziranja događaja u kulturi i kreativnim industrijama u sektorima izdavaštva, oglašavanja i tržišnog komuniciranja, kompjuterskih programa i igara.</p> <p>15. Semestralni pregled rada II i provjera znanja II. Završna rekapitulacija znanja i brzi pregled obrađenih nastavnih tema.</p>					
<p>Izvođenje nastave:</p> <p>Predavanja Vježbe - individualni zadaci i grupni rad (prezentacije, analiza literature, praktični radovi) Projektni zadatak Seminar Profesionalne studijske posjete ustanovama kulture i umjetničkim organizacijama</p>					
<p>Provjera znanja:</p> <p>Kolokvij 1 (6. sedmica) i kolokvij 2 (12. sedmica) - 2 x 12% Esejski radovi i analize - 2 x 3% Seminarski rad (konsultacije, izrada i odbrana) - 15% Izrada i javna prezentacija projektne studije - 15% Aktivno učešće u nastavi - debate/diskusije - 5% Završni pismeni ispit - 15% Završni usmeni ispit - 20%</p>					
Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Predavanja	Vježbe	Praktičan i teorijski rad	Teoretski ispit	Ukupno	
1	1	0,5	1,5	4	
Literatura					
Obavezna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cerović, Z., Animacija u turizmu, FTHM, Opatija, 2008. 2. Bakan R., Koncept eventa, analiza izvedivosti i SWOT analiza, VŠMTI, Virovitica, 2012. 3. Bakan R., Protokol, postavljanje eventa i pružanje usluga, VŠMTI, Virovitica, 2012. 4. Bakan R., Planiranje strategije promidžbenih aktivnosti i marketing eventa, Visoka škola za menadžment u turizmu i informatici, Virovitica, 2012. 5. Skoko, B., Priručnik za razumijevanje odnosa s javnošću. Millenium. Zagreb, 2006. 6. Van Der Wagen L. I Carlos R.B., Event Management, Mate d.o.o. Zagreb, 2008, str. 104. 7. Zrinušić A., Za uspješan event potrebno je razumijevanje svih aspekata organizacije, Biz direct, 51(8); 2014. 8. Poslovni turizam, http://www.poslovniturizam.com/tjecnik/eventmanagement/7/, (26. 8. 2016.) 9. Hrvatska gospodarska komora, Event management - priručnik 				
Dodatna	<ol style="list-style-type: none"> 1. http://www.fpmoz.ba/new/pdf/turizam/PrirucnikEventManagmetn.pdf (26. 8. 2016.) 2. Event management, an Integrated & Practical Approach By Razaq Raj, Paul Walters & Tahir Rashid 3. Event management, a professional approach, Ashutosh Chaturvedi 4. Pal, Rajendra & Korlahalli, J.S. "Business communication" Sultan chand & sons 5. Rai, S.M. & Urmila "Business communication" HPH 6. Successful Event Management By Anton Shone & Bryn Parry 				

UNIVERZITET U ZENICI
FILOZOFSKI FAKULTET
Odsjek za kulturalne studije - II ciklus

Naziv predmeta: EVROPSKE KULTURNE POLITIKE I POLITIKE IDENTITETA

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
II	Redovni	2	2	4	

Nastavnik: E-mail:	Saradnik: E-mail:
-------------------------------------	------------------------------------

Predmeti koji su preduvjet za polaganje

Cilj predmeta	Cilj predmeta je upoznati studente sa pojmom javne politike. Ukazati na razliku između politike (politics) i javne politike (public policy). Elaborirati utemeljenje kulturne politike kao posebne javne politike. Defimirati kulturnu politiku, te prezentirati osnovne modele, instrumente i ciljeve kulturne politike. Ukazati na logiku evropeizacije kulturne politike. Problematicirati ambivalentnosti transkulturne Evrope i kontekstualnog utemeljenja kulturne politike: od politika identiteta do uticaja imigrantskih procesa na društvene tokove. Elaborirati osnove transkulturne i transnacionalne kulturne politike.
----------------------	--

Kompetencije (Ishodi učenja)	Razumijevanje koncepta i značaja kulturne politike. Analiziranje evropskih principa i modela kulturnih politika. Komparacija savremenih trendova u oblasti kulturne politike i trenutne artikulacije kulturne politike u BiH. Kreiranje matrice za kulturnu politiku u BiH.
-------------------------------------	---

Program predmeta:

1. Pojam javne politike.
2. Razlika između politike (*politics*) i javnih politika (*public policy*).
3. Pojam kulturne politike.
4. Istorijski korijeni kulturne politike.
5. Instrumenti kulturne politike. Ciljevi i nosioci kulturne politike.
6. Modeli evropske kulturne politike.
7. Deideologizacija kulturne politike.
8. Zajednička načela kulturnih politika.
9. Kulturna politika i tržište.
10. Ambivalentnosti transkulturne Evrope i kontekstualnog utemeljenja kulturne politike: od politika identiteta do uticaja imigrantskih procesa na društvene tokove.
11. Utemeljenje transkulturne i transnacionalne kulturne politike.
12. Uloga kulture u evrointegracijama. Bosanskohercegovačka kulturna politika.
13. Multikulturalizam i interkulturalizam.
14. Između javnog dobra i tržišta.
15. Participativna kulturna politika.

Izvođenje nastave:

1. predavanja 40%
2. prezentacije 20%
3. debate/diskusije 30%
4. grupni rad 10%

Provjera znanja:

1. prezentacije 20%
2. pismeni ispit 30%
3. usmeni ispit 30%
4. debate/diskusije 20%

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Praktičan i teorijski rad	Teoretski ispit	Ukupno	
1	1	0,5	1,5	4	

Literatura

Obavezna	1. Bell, David and Oakley, Kate. <i>Cultural Policy</i>. London & New York: Routledge, 2015.2. Toby Miller and George Yúdice. <i>Cultural Policy</i>. London: Sage, 2002.3. Majnhof, Ulrike Hana i Triandafilidu, Ana. <i>Transkulturna Evropa</i>. Beograd: Clio, 2008.

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Dragojević, Sanjin: <i>Kulturna politika: europske pristupi i modeli (doktorska disertacija)</i>, Zagreb 2006. 5. Cvjetičanin, Biserka. <i>Kultura u doba mreža . Ogledi o kulturnoj politici.</i> Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada. 2014. 6. Đukić, Vesna. <i>Država i kultura-studije savremene kulturne politike.</i> Beograd: Institut za pozorište, film, radio i televiziju Fakultet dramskih umjetnosti. 2010. 7. Katunarić, Vjeran. <i>Lica kulture.</i> Zagreb: Antibarbarus d.o.o. 2007. 8. Trozbi, Devid. <i>Ekonomika kulturne politike.</i> Beograd: Clio. 2012. 9. Višnić, Emina uz prilog Dragojević, Sanjina <i>Kulturne politike odozgo-Nezavisna kultura i nove suradničke prakse u Hrvatskoj.</i> Amsterdam/Bukurešt/Zagreb: ECUMEST Association-European Cultural Foundation- CLUBTURE Network. 2008.
Dodatna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mundy, Symon. <i>Kulturna politika: kratki vodič</i>, Novi Sad: Vega Media.2002, str.14-15. 2. Vraneš, Zorana. <i>Strateška dilema kulturnih politika: direktna kontrola ili odvajanje od političkog procesa.</i> Zavod za proučavanje kulturnog razvoja. 2011/130. 3. Prnjat, Branko <i>Uvod u kulturnu politiku.</i> Novi Sad: Stylos, 2006.

UNIVERZITET U ZENICI
FILOZOFSKI FAKULTET

Naziv predmeta: KULTURNI TURIZAM

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
II	Obavezan	30	30	4	

Nastavnik:	Saradnik:
E-mail:	E-mail:

Predmeti koji su preduvjet za polaganje

Cilj predmeta	Kolegij proizlazi iz temeljnih kulturnih teorija i koncepata kako bi se predstavilo cjelovito razumijevanje kulture i kulturnog turizma. Studenti će stjecati znanje o povijesnim perspektivama o kulturnom turizmu u specifičnim zemljopisnim okruženjima na temelju usporednih etnografskih primjera kako bi kritički procijenili gradnju i upotrebu kulturnog turizma. Studenti će također steći znanja o ulozi i korištenju različitih oblika umjetnosti u turizmu i razumjeti utjecaj umjetnosti na razvoj turističkih odredišta. Studenti će se baviti proučavanjem kulture hrane u turizmu povezujući se s identitetom, baštinom i tradicijom, kao i sa svojim brojnim suvremenim tumačenjima i manifestacijama koje sve odražavaju humanistički pristup istraživanju odabranih aspekata kulturnog turizma.
----------------------	--

Kompetencije (Ishodi učenja)	<p>a. Znanje i razumijevanje:</p> <ul style="list-style-type: none">- Student zna osnovne kulturne teorije i koncepte- zna i razumije povijesne i suvremene perspektive i modele upotrebe kulturnog turizma- razumije elemente izgradnje kulturnog turizma i njegovog lokalnog i globalnog konteksta- razumije i razvija primijenjene dimenzije kulturnog turizma <p>b. upotreba</p> <ul style="list-style-type: none">- Student može analizirati konstrukciju i upotrebu kulturnog turizma u interkulturalnim kontekstima- Student je kompetentan povezati globalne i lokalne dimenzije kulturnog turizma- Student je kompetentan dizajnirati i planirati moguću upotrebu kulturnog turizma u lokalnoj sredini <p>c. Refleksija</p> <p>Student se može referirati na temeljne teorije kulture i turizma. Student može utvrditi da li kompetentno koristi teorijski okvir za analizu i provođenje primjene kulturnog turizma.. Student se motivira na kreativno razmišljanje kako bi se upotrijebile nove perspektive u kulturnom turizmu.</p>
-------------------------------------	---

Program predmeta: Pregled kulturnih teorija i kulturnih koncepata relevantnih za turizam Kultura kao ideologija Kultura kao akcija Kultura kao struktura i agencija Kultura kao tekst Odabrani kulturni pojmovi: otuđenje, autentičnost, umjetnički svijet, esencijalizam, identitet, orijentalizam, Drugi, ritual, izvedba Povijesna izgradnja kulturnog turizma i turističke slike Kulturna izgradnja Mediterana i Balkana Domaćinstvo, Kosmopolitizam, Interkulturalni dijalog Turistički prostor puta
--

Umjetnost i turizam
 Umjetnost u kontekstu kulturnog turizma
 Performativna umjetnost, vizualna umjetnost, arhitektura, muzeji
 Umjetnost kao prostorna intervencija u kontekstu turističkih odredišta
 Autohtona umjetnost i »turistička« umjetnost

Kultura hrane i turizam
 Kulturna izgradnja hrane: rituali, tabu, komparativna etnografija
 Hrana kao središte turističkog doživljaja
 Hrana kao element kulturne baštine
 Hrana kao simbol »Ostalo«
 Multivocality hrane: »Egzotični« i »Domaći«

Gastronomski turizam:
 Uloga hrane u multikulturalnom kontekstu turizma
 Lokalna tržišta
 ulična hrana
 restorani
 Hrana Festivali
 Škole hrane
 Izrada recepata u kuharicama
 Zastupljenost hrane u putopisima

Izvođenje nastave:

- predavanja
- istraživački rad/seminarski rad
- e-učionica

Provjera znanja:

Projektni zadatak i pismeni ispit
 Aktivno učešće u istraživanju/seminaru

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit		
1 ECTS	1 ECTS	0,5 ECTS	1,5 ECTS		

Literatura

Obavezna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Smith, P. in Riley, A. (2008). <i>Cultural Theory: An Introduction</i>, 2nd. Ed. Oxford: Wiley. 2. Smith, M. in Richards, G. (eds.), (2013). <i>The Routledge Handbook of Cultural Tourism</i>. London: Routledge. 3. Rakić, T., J-A., Lester (eds.), (2013). <i>Travel, Tourism and Art</i>. Farnham: Ashgate. 4. Timothy, D. (ed.), (2016). <i>Heritage Cuisines. Traditions, Identities and Tourism</i>. New York: Routledge.
Dodatna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Edgar, A., P., Sedgwick (2008). <i>Cultural theory. The Key Concepts</i>. 2nd ed. New York: Routledge. 2. Löfgren, O. (2002). <i>On Holiday. A History of Vacationing</i>. Oakland: University of California Press. 3. Hanley, K., Walton, J. (2010). <i>Constructing Cultural Tourism. John Ruskin and the Tourist Gaze</i>. Bristol: Channel View Publications. 4. Walton, J. (ed.), (2005). <i>Histories of Tourism. Representation Identity and Conflict</i>. Bristol: Channel View Publications. 5. Grandits, H., K. Taylor (eds.), (2010). <i>Yugoslavia's Sunny Side. History of Tourism in Socialism (1950s-1980s)</i>. Budapest: Central European University Press. 6. Pearce, P.L., A., Pabel (2015). <i>Tourism and Humour</i>. Bristol: Channel View Publications. 7. Desmond, K. K. 2011. <i>Ideas About Art</i>. Malden: Wiley-Blackwell. 8. Crouch, D. In Lübbren, N. (eds.). 2003. <i>Visual Culture and Tourism</i>. Oxford: Berg.

UNIVERZITET U ZENICI
FAKULTET

Naziv predmeta: MARKETING U KULTURNOM TURIZMU

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
II	Redovni	2	2	4	

Nastavnik:

E-mail:

Saradnik:

E-mail:

Predmeti koji su preduvjet za polaganje

-

Cilj predmeta

Cilj ovog predmeta je sticanje znanja i vještina potrebnih za razvoj efikasnih marketing strategija i taktika za interesne grupe u kulturnom turizmu. Predmet je usmjeren ka praksi i od studenata se očekuje da aktivno učestvuju u analizi slučajeva iz prakse, diskusijama i projektu.

Kompetencije (Ishodi učenja)

Nakon završetka predmeta, studenti će biti u mogućnosti da:

- kritički analiziraju i ocjenjuju mogućnosti za primjenu marketinga u kulturnom turizmu,
- razumiju teoretski okvir i koncepte povezane sa uspješnim marketing strategijama i taktikama u kulturnom turizmu,
- razumiju dinamiku i međusobnu povezanost elemenata marketing miksa u kulturnom turizmu,
- identifikuju kulturne resurse i proizvode koji mogu biti razvijeni kao proizvodi kulturnog turizma
- razvijaju i implementiraju marketing strategije i planove i
- objasne doprinos marketinga performansama organizacije.

Program predmeta:

Uvod u marketing
Veza između kulture i turizma
Važnost i uloga marketinga u turizmu i kulturnom turizmu
Proces marketing planiranja i razvoja marketing strategija
Analiza okruženja i tržišni trendovi u turizmu i kulturnom turizmu
Information support and decision making process
Ponašanje i potrebe turista
Segmentacija tržišta i određenje ciljnih grupa
Pozicioniranje na tržištu
Identitet, imidž i brend
Razvoj i upravljanje marketing miksom - proizvod/usluga, cijena, promocija i distribucija
Digitalni marketing u turizmu

Izvođenje nastave:

Ex-cathedra 20%
Analiza slučajeva iz prakse 30%
Diskusije, individualne aktivnosti i radionice 20%
Projekat 20%
Gosti predavači 10%

Provjera znanja:

Test - 40%
Studije slučaja - 30%
Projekat - 20%
Diskusije, individualne aktivnosti i radionice - 10%

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Praktičan i teorijski rad	Teoretski ispit	Ukupno	

1	1	0,5	1,5	4	
Literatura					
Obavezna	<ol style="list-style-type: none"> 1. McCormick, R.R. (2014) Marketing Cultural and Heritage Tourism: A World of Opportunity, 1st edition, Routledge 2. Chhabra, D. (2015) Sustainable Marketing of Cultural and Heritage Tourism, 1st edition, Routledge 3. Pike, S. (2010.) Marketing turističkog odredišta, M Plus d.o.o., Zagreb Pavičić, J., 4. Alfirević, N. i Aleksić, Lj. (2006.): Marketing i menadžment u kulturi i umjetnosti, Masmedia, Zagreb. – od 150. do 208. str 5. Meler, M. (2006.): Marketing u kulturi, Ekonomski fakultet Osijek, Osijek 				
Dodatna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kotler, P.T., Bowen, J.T., Makens, J. and Baloglu, S. (2016) Marketing for Hospitality and Tourism, 7th edition, Pearson 2. Cooper, C.; Fletcher, J.; Fyall,A.; Gilbert, D.; Wanhill, S. (2008.): Tourism Principles and Practice. (4.izdanje). Prentice Hall; Pearson Education -Harlow, Velika Britanija – poglavlje 4. 				

UNIVERZITET U ZENICI

_____ FAKULTET

Naziv predmeta: MENADŽMENT U KULTURNOM TURIZMU

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
II	Redovni	2	2	4	

Nastavnik:**E-mail:****Saradnik:****E-mail:****Predmeti koji su preduvjet za polaganje**

-

Cilj predmeta

Studenti će se upoznati sa naučnim pogledom na fenomen organizacije, naročito u ustanovama i institucijama vezanim za kulturni turizam (u javnom, privatnom i nevladinom sektoru). Nove vizije, perspektive i interpretacije stvarnosti u struci se ne posmatraju samo kao posebna služba u okviru administracije. Posljedično:

- Tokom studija, koncept organizacije će biti analiziran i posmatran iz različitih perspektiva. Poseban akcenat će biti stavljen na fenomen organizacije u kulturnom turizmu.
- Znanje o različitim aspektima modernih organizacije će se kombinovati sa iskustvima u organizacionim sistemima i menadžmentu (javnog, privatnog i civilnog sektora) poput: značaja organiziranja, njegovim funkcijama, strukturama, uvjetima, opstanku, rastu, organizacijskim promjenama i razvoju aplikacija i organizacija.
- Konačno, nastavni proces se okončava sistematskom diskusijom o gradivu te pisanim izvještajem, seminarskim ili sličnim studentskim radom.

Kompetencije (Ishodi učenja)

- Studenti će se upoznati sa temom menadžmenta ali iz perspektive nauke i profesionalnog angažmana
- Upoznati će se sa ključnim faktorima nužnim za planiranje i implementiranje procesa u ustanovama i institucijama vezanim za kulturni turizam
- Usvojiti će znanja o organizacijskim konceptima i odgovarajućem izboru pojedinih koncepata, teorija i pogleda iz struke
- Razumjeti će teorijske i praktične izazove struke
- Biti će u stanju identificirati stvarne probleme u struci
- Razumjeti će na kojim naučnim i istraživačkim osnovama se baziraju primjenjena rješenja u procesu organizacije i upravljanja
- Studenti će biti sposobni da ocijene značaj efektivnog menadžmenta u organizacijama vezanim za kulturni turizam, te su sposobni primijeniti rezultate analiza kako bi razvili i povećali efikasnost procesa
- Studenti će biti u stanju da primijene rezultate istraživanja u praktične svrhe
- Također, biti će sposobni da procijene svoje znanje i rad u okviru upravljačkih sistema te da uoče razlike u procesima u skladu sa različitim organizacijskim konceptima u struci

Program predmeta:

- Različiti aspekti fenomena organizacijskog i upravljačkog sistema
- Tokovi razvoja modernog upravljanja
- Upravljačke karakteristike u različitim organizacijskim uslovima
- Ciljevi i realizacijski kriteriji u organizacijama
- Okruženje i inter-upravljački odnosi; identifikacija organizacijskih funkcija; organizacione strukture i modeli
- upravljački sistemi
- PDCA krug
- organizacijski razvoj
- Inter-organizacioni fenomen
- promjene u organizaciji

Izvođenje nastave:

Ex-cathedra 20%
 Analiza slučajeva iz prakse 30%
 Diskusije, individualne aktivnosti i radionice 20%
 Projekat 20%
 Gosti predavači 10%

Provjera znanja:

Test - 40%
 Studije slučaja - 30%
 Projekat - 20%
 Diskusije, individualne aktivnosti i radionice - 10%

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Praktičan i teorijski rad	Teoretski ispit	Ukupno	
1	1	0,5	1,5	4	

Literatura

Obavezna	<ol style="list-style-type: none"> Daft, R. L. & Marcic, D. (2017). <i>Understanding management</i>. Boston: Cengage Learning, cop. UN WTO (2004). <i>Tourism congestion management at natural and cultural sites: a guidebook</i>. Madrid: World Tourism Organization. Costa, R. (2001). <i>I seminari di formazione per la gestione culturale nell'area balcanica e danubiana/Training seminars for the management of the cultural heritage in the Balkan and Danubian area</i>. Trieste: Università, Facoltà di architettura; UNITWIN/UNESCO chair Gržinić, J., Vodeb, K. (2015). <i>Cultural tourism and destination impacts</i>. Pula: Juraj Dobrila Univeristy of Pula. Hisrich, R.; Peters, M.; Shephard, D.: <i>Poduzetništvo</i>, sedmo izdaje, Mate, 2011. (od 343 str.)
Dodatna	<ol style="list-style-type: none"> Babić, D. (2015). Social Responsible Heritage Management - Empowering Citizens to Act as Heritage Managers. <i>Procedia - Social and Behavioral Sciences</i>. 188 (May 2015): 27 – 34 Zaman, G. (2015). Cultural heritage entrepreneurship (CHE) – challenges and difficulties. <i>Procedia - Social and Behavioral Sciences</i>. 188 (May 2015): 3 – 15. Khlaikaew, K. (2015). The Cultural Tourism Management under Context of World Heritage Sites: Stakeholders' Opinions between Luang Prabang Communities, Laos and Muang-kao Communities, Sukhothai, Thailand. <i>Procedia Economics and Finance</i>. 23: 1286-1295

UNIVERZITET U ZENICI

_____ FAKULTET

Naziv predmeta: KULTURNO-TURISTIČKI POTENCIJALI BIH

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
II	Obavezan	30	30	4	

Nastavnik:

E-mail:

Saradnik:

E-mail:

Predmeti koji su preduvjet za polaganje

Cilj predmeta

Osnovni ciljevi ovog predmeta se očituju u upoznavanju studentica i studenata sa kulturno turističkim potencijalima Bosne i Hercegovine. Studenti i studentice će steći znanja o kulturno turističkim resursima u BiH: kulturno turističkim lokalitetima, ustanovama i organizacijama kulture i kulturno turističkim manifestacijama. Ciljevi predmeta sadržani su i u upoznavanju studentica i studenata sa aspektima organizacije razvoja kulturnog turizma u BiH, infrastrukture i finansiranja kulturnog turizma, kao i sa pozitivnim i negativnim učincima razvoja kulturnog turizma u BiH.

Kompetencije (Ishodi učenja)

Nakon završetka predavanja, studenti i studentice će biti u mogućnosti da:

- Razumiju dimenzije kulturno turističkog potencijal Bosne i Hercegovine,
- kritički analiziraju i ocjenjuju mogućnosti kulturno turističkih resursa BiH,
- razumiju pozitivne i negativne učinke razvoja kulturnog turizma u BiH,,
- identifikuju kulturno resurse: kulturno turističke lokalitete i kulturno turističke manifestacije,
- objasne pozitivne učinke razvoja kulturnog turizma u BiH.

Program predmeta:

Turizam u Bosni i Hercegovini
Kultura u Bosni i Hercegovini
Kulturni turizam u Bosni i Hercegovini
Strategija kulturne politike u Bosni i Hercegovini
Strategija razvoja turizma Federacije BiH za period 2008.-2018. godina

Oblikovanje bosanskohercegovačkog kulturnog identiteta
Identifikacija kulturno turističkih potencijala
Prioriteti za razvoj kulturnog turizma u BiH
Uloga države u kulturnom turizmu
Problemi kulturnog turizma u BiH
Stanje kulturnog turizma u BiH u odnosu na druge zemlje
Infrastruktura kulturnog turizma

Pozitivni učinci razvoja kulturnog turizma u BiH
Negativni učinci razvoja kulturnog turizma u BiH
Održivi razvoj kulturnog turizma u BiH

Karakteristike ponude i potražnje kulturnog turizma u BiH
Organizacija razvoja kulturnog turizma.
Finansiranje kulturnog turizma u BiH

Kulturno turistički resursi
Kulturno turistički lokaliteti u BiH
Kulturne ustanove
Kulturne manifestacije

Ponuda kulturnog turizma: materijalno i nematerijalno nasljeđe u BiH Kulturno-turističke manifestacije u BiH					
Izvođenje nastave:					
predavanja istraživački rad/seminarski rad e-učionica					
Provjera znanja:					
Projektni zadatak i pismeni ispit Aktivno učešće u istraživanju/seminaru					
Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit		
1 ECTS	1 ECTS	0,5 ECTS	1,5 ECTS		
Literatura					
Obavezna	<ol style="list-style-type: none"> 1. McKercher, B. Du Cros Hilary. Cultural tourism. Claredon Press, Oxford, 2002 2. Douglas, N., Douglas, N., Derett, R., Special Interest Tourism, Wiley, New York, 2002. 3. Smith, M. in Richards, G. (eds.), (2013). The Routledge Handbook of Cultural Tourism. London: Routledge. 4. Strategija kulturne politike u Bosni i Hercegovini 5. Strategija razvoja turizma Federacije BiH za period 2008.-2018. godina 6. Bublin, Mehmed (1999): Gradovi Bosne i Hercegovine: Milenijum razvoja i godine urbicida. Sarajevo: Sarajevo Publishing. 7. Lovrenović, Ivan (1989): Labirint i pamćenje: kulturnohistorijski esej o Bosni. Sarajevo : Oslobođenje 8. Bešliagić, Šefik (2004) : Leksikon stećaka. Sarajevo: Svjetlost. 				
Dodatna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Avelini, H, I; Budućnost turizma – trendovi i izazovi, Modern Traffic, Institutes for Mechanical Engineering University of Mostar, Mostar, 2001; str. 8 2. Jelinčić, Danijela Angelina (2008), Abeceda kulturnog turizma. Zagreb: Meandarmedia. 3. Jelinčić, Danijela Angelina-Deana Gulšija-Janko Bekić (2010), Kultura, turizam, interkulturalizam, Zagreb: Meandarmedia. 4. Đukić-Dojčinović, Vesna (2005) Kulturni turizam. Beograd: Clio 				

UNIVERZITET U ZENICI
FILOZOFSKI FAKULTET
Odsjek za kulturalne studije - II ciklus

Naziv predmeta: KULTURNA BAŠTINA I KULTURNI TURIZAM

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
II	Redovni	2	2	4	

Nastavnik:	Saradnik:
E-mail:	E-mail:

Predmeti koji su preduvjet za polaganje

Cilj predmeta	Kulturni turizam, uključujući i onaj čiji je fokus baština, danas predstavlja značajan sektor u okviru turizma općenito. U svijetu posljednjih desetljeća dogodile su se mnoge promjene na kulturnom, političkom i ekonomskom planu. Naš je cilj proučiti kako se ove promjene odnose na baštinski turizam u post-modernom svijetu te što uopće obuhvaća fenomen kulturnog turizma u stalno promjenjivim okolnostima svijeta i turizma danas.
----------------------	---

Kompetencije (Ishodi učenja)	Objasniti pojmove kulture, baštine i kulturnog turizma Protumačiti društvene, političke i kulturne prakse kojima se se odvija aktivnost kulturnog turizma s posebnim naglaskom na baštinu Identificirati različite elemente i procese koji danas oblikuju stvaranje kulturnih atrakcija i konzumaciju tih atrakcija Upravljeti različitim vrstama informacija na temelju kojih će biti u mogućnosti steći sliku o kompleksnim procesima kulturne produkcije, tipologijama turista, tipovima atrakcija, političkim problemima reprezentacije itd. Prosuditi utemeljenost različitih tvrdnji koje se odnose na probleme kulturnog turizma i baštine
-------------------------------------	---

Program predmeta: <ol style="list-style-type: none">1. Osnovni koncepti za proučavanje kulturnog turizma2. Što je kultura i kome ona pripada?3. Autentičnost i savremeno iskustvo turizma4. Kulturne atrakcije – razvoj i tipovi5. Razvoj kulturnog turizma i aktivnosti6. Proizvod i potražnja kulturnog turizma7. Tipologija kulturnih turista8. Problemi kulturnog turizma – prednosti i mane9. Efekti kulturnog turizma10. Turizam – novi oblik imperijalizma?11. Akulturacija i komodifikacija kulture12. Kulturni turizam u Evropi13. Problemi identiteta i integracije14. Kulturni turizam, interpretacija i reprezentacija15. Globalizacija, turizam i baština

Izvođenje nastave: <ol style="list-style-type: none">1. predavanja2. prezentacije3. debate/diskusije4. grupni rad

Provjera znanja: <ol style="list-style-type: none">1. prezentacije2. pismeni ispit3. usmeni ispit4. debate/diskusije
--

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Praktičan i teorijski rad	Teoretski ispit	Ukupno	
1	1	0,5	1,5	4	

Literatura

Obavezna	<ol style="list-style-type: none">1. Smith, M. Issues in Cultural Tourism, Routledge, 2003.2. McKercher, B. Du Cros Hilary. Cultural tourism. Clarendon Press, Oxford, 20023. Douglas, N., Douglas, N., Derett, R., Special Interest Tourism, Wiley, New York, 2002.
----------	--

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Smith, M. in Richards, G. (eds.), (2013). The Routledge Handbook of Cultural Tourism. London: Routledge 5. Jelinčić, Daniela Angelina, Kultura u izlogu: kratki vodič za upravljanje kulturnim dobrima, Meandar, Zagreb 2010.
Dodatna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Smith, M., Robinson M. Cultural Tourism in a Changing World Politics, Participation and (Re)presentation (Tourism and Cultural Change), 2006. 2. Geić, Stanko, Turizam i kulturno-civilizacijsko naslijeđe, Veleučilište u Splitu, Split 2002